

308579

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

జేన్న వట్టణము 1915 సం॥ ఆగస్టు నెల 27 వ తేది శుక్రవారము

No 128

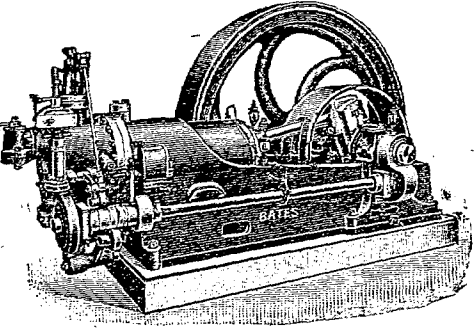
నంపుటము: ౨

రాక్ష స నా మ సం వ త్స ర శ్రా వణ బహుళ తృతియ 3.

సంచిక ౧౨౮

బేట్టు కూడ్ ఆయిల్ ఇంజనులు, గ్యాసు ఇంజనులు, పెట్రోల్ ఇంజనులు

మిక్సిలి ప్రసిద్ధి జేందిన ఈ ఇంజనులు నవీన యేర్పాటులతో ఆచర్యబడి యెట్టి నూనెతోనయినను అతి తృప్తికరముగా పనిచేయు చుండుటవల్ల జేన వేలు ప్రపంచమంతటను విక్రయించబడుచున్నది. మా నెభర్యు అతిస్వల్పము. వీనిని నడుపుటలో ప్రత్యేకముగా జీతగాదు అక్కర లేకయే వ్యవసాయదారే చాలవోట్ల పనిచేయుచున్నారు. వీనిని నడుపుట అతి సులభము. వెలులు అతి సరసము. 2½ మొదలు 15 గుట్టుల పవరువరకు వాటియావత్తు స్పీరు సామానుల సహా యెప్పుడున్న సిద్ధముగా నుంచబడును.

గ్యాసు ఇంజను.

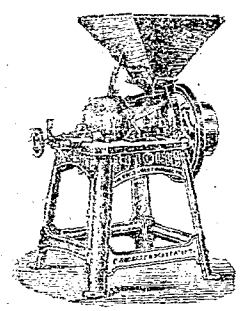
వ్యవసాయములకు సులభముగా నీరు సదుపాయము చేయగలిగినటులంటి అన్ని రకముల పంపులు ప్రత్తియంత్రములు, బియ్యపు యంత్రములు, నూనెచేయు యంత్రములు, పిండిచేయు యంత్రములు హల్లులు, వాట్ల చిల్లర సామానులు, బెల్లింగులు, చెక్కులు, బేరింగులు, మిక్సింగులు సిరెండరు ఆయిల్స్, వగయిరా యావత్తూ నాణ్యమయినవి సరసమయిన భగలకు అర్హమయిచ్చిన వెంటనే సప్లయిచేయబడును. యేనిభములయిన ప్యాక్టరీలుగాని కంట్రాక్టుచేసిన కట్టి ఇవ్వబడును.

పోల్ ఏజంట్లు:—

డి. యల్. శాస్త్రి అండుకో,

ఇంజనీర్లు,

20 సి. సెకండు లైను బిచ్, మదరాసు.

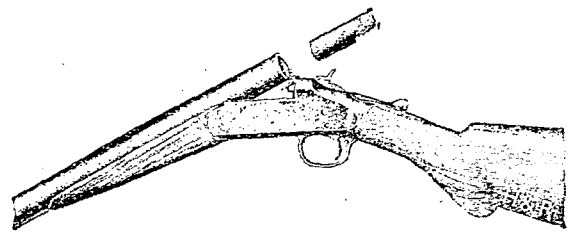

పిండిచేయు యంత్రము.

బ్రాంచి బెజవాడ.

తుపాకులు!

తుపాకులు!

తుపాకులు, రివోల్వర్లు, తోటాలు, మందు మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా విక్రయించబడును. వలయువారు క్యాటలాగులు ఈ అడ్రసుకు వ్రాసి తెప్పించుకొన వచ్చును.

యల్. వి. రామానుజం శెట్టి ఆంధ్రుకో,

12, పాపన్న బ్రాడ్వే, మదరాసు.

నాగపుర వస్తుప్రదర్శన కాలయం

ది య్యు బిడిన వత్త కము.

గొప్ప గొప్ప వారిచే జేన వేలు

యోగ్యతా పత్రములు పొందిన

అమృతాంజనము అన్ని నెప్పులకు పరమామృతము

అమృతాంజనమును

అమృతాంజనము
అమృతశబ్దమాదినిగల
మాయమందుగాదు.
ప్రతియింట నుండ దగినది.
వేలకువేలు సీసాలు విక్రయము.
అన్ని చోట్ల విక్రయించబడుచున్నది.
నకలుమంకులవలన మోసముగలుగును
పంచభాష చీటి చూచి
కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము
అంజనశబ్దమంతమునగల
నకలుమందుగాదు.
తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, పార్శ్వ
పునొప్పులు, కీళ్ళనొప్పులు, పక్షవాతము,
వాపులు, గాయములు, వుండ్లు, దగ్గు
వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది.
చక్కని డబ్బితో నహా
సీసా ౧కిటి అణాలు.

వాడని వారుండదు.

ప్రతి అమృతాంజనము డి పా, డి

౧౦౯, ఫేరిరోడ్డు, పోర్టు బొంబాయి. ఈ, ౨, తంబుశెట్టి వీధి, జార్జిటౌను, మద్రాసు.

సుధాశరచ్చంద్రము.

or
(R. C. Dutt's Lake of Palms).
గ్రంథకర్త.

[ప్రహేళిక చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం గారు]

ఈ యాఖ్యానిక రమేకవంద్యముగా "లేక్ ఆఫ్ పాల్మ్స్" అనుదానికి సరియగు భాషాంతరీకరణము. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రపంచమున కాదిపురుషుడగు, శ్రీ. చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారిచే సహజమృదుమధురమై నియ్యది యనువదించబడినదనుటచే యీ గ్రంథమును వేటగా క్లాఫింప నవసరములేదు. ఇందు వంకరేడియారములును సాంప్రదాయములును చక్కగా చేర్చబడినవి. ఈ యాఖ్యానికయందు మనము నేర్చుకొనవలసిన శ్రాద్ధవిషయము లనేకములు కలవు. హిందూ శాస్త్రాధిక విషయము, శిశువార్యము, స్థానికస్వపరిపాలనము మొదలగు విషయము లిందలి మనోహరముగా జర్పింపబడియున్నవి. ఇది కేవల విశేషాద్ధామే కాక, జ్ఞాన సంపాదననిమిత్తముగాను పరిపదగనదనిన, సర్వమునకు దూరము కానేరదు. వెల రూ 1-0-0. (నెట్టు)

మా అనా భాండాగారము.

ఇందు జనసామాన్యమునకు కఠింప నలవియగు రీతిని, స్వాభావికమున చక్కగా ప్రతిబింబించు కథలు, నవన సాంప్రదాయముల ననుసరించిన పద్యకావ్యములు, ప్రకటింపబడుచున్నవి. ఆరాలగోపాలమును, బలించుట తులన గ్రంథములు.

ఇందు వెలువడునట్టి మొదటి వాల్మీగ్రంథములు :-

- 1. కోటిపల్లిపల్ల, 2. శ్రీరాజ్యము, 3. శ్రీనాథ్య, 4. చంద్రహారము.

ఈ వై గ్రంథములు, తదితర తెలుగు, ఇంగ్లీషు వనై గ్రంథములు నలయునారు, శ్రీ. చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం, మడియం సీతారామరావు టి.ఎ. ఎల్.టి. గార్ల గ్రంథ రాజములకున్న; సి. కుమారస్వామి నాయుడు అండ్ సన్స్ (మద్రాసు) వారి బ్రాంచిడిపోకిన్ని (రాజమండ్రిలో) ఏజంటు గారగు యీక్రింది చిరునామావారు వ్రాసిన వెంటనే బహుముఖము.

సెల్లిచర్ల వెంకటసుబ్బారావు,
ప్రొక్రేటరు పెట్రోల్ యిండియా, రాజమండ్రి.

కస్తూరి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, సందికి, బాలింతకు రోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న ప్రియమగుటచేతను, నవనర సమయములందు దొరకుట దుస్సరము. మా డిపొయందలి కస్తూరి యందితర పదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంత వరకు మా తావునుండి కొనినవారల కీ విషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ 30-0-0 అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫ్రేరికోడ్డు, బొంబాయి. 7, తంబునెట్టిపిది మదరాసు.

కావలెను.

కమ్మసహజసంఘము తరపున కృష్ణ, గోదావరి, గుంటూరు, జిల్లాలలో సంచారముచేసి స్థులుమునకు సభ్యులను చేర్చి వారివలన చందాలను విరాళములను వసూలుచేయుటకు ఒకయేజంటు కావలెను.

సమగ్రతయే ప్రధానముగాని బాలిశేషము పాటింపబడదు. శీతము వెల 1-కి రూ 20-0-0. బ్రావిలింగు చేసి నందుకు చేతూ రూ 10-0-0 అన్న బ్రాయి చేతని యివ్వబడును. వెలకు 5 రోజులు వెలవు. ఈ యద్యోగ మొక సంవత్సరమువరకు మాత్రమే.

వలయువారల తమతమయోగ్యతను సమర్థింపవలెను ఈ వెల లీనతేదీలోపల ఈక్రింది చిరునామావారుగారికి ధర భావల సంప్రకొనవలెను.

మచిలీపట్నం, బొబ్బి పద్మనాభయ్య, సెక్రటరీ, అండ్ బ్రజరరు. శ్రీకమారరాజుగారు చల్లపల్లి. వెనీడెంటు కమ్మ మహాజనసంఘము నొందినవారి బిచ్చుపేట, మచిలీపట్నము

హిందువులు-నైనిక సేవ.

(ఇండియా ఆఫీసువారికి బంపిన నివేదిక.)

ఇంగ్లాండులో విద్య నభ్యసించుచుండు హిందవ విద్యార్థులను నైనిక సేవార్యులు జేర్చుకొను విషయమును గూర్చి ఇండియా యంత్రాధ్యక్షగారు ఇంగ్లాండును ప్రభుత్వగారి రోక నివేదికను వాఖ్యానముగాను నియోజిత ప్రతినిధులగు డాక్టరు జీవరజ. ఎన్. పెహ్ గారును, నయ్యను హుస్సేను గారును, గౌరవనీయ కార్యదర్శి యగు ఎన్. సారాబ్జిగారును గడచిన జూలై 29 వ తేదీని ఇండియా కార్యస్థానమునందలి హిందరయి యీక్రింది నివేదికను సమర్పించిరి.

"శ్రీశ్రీచక్రగారికి ఇండియాలోని విద్యార్థుల కార్యదర్శిగారుండు ఆత్యంత గౌ. ఆస్తియ చాంబర్లెన్ గారి సమక్షమున:- ఇండియా కార్యస్థానము, హైదరాబాద్, లండను. ఈ సంఘీకృత రాజ్యముందలి (ఇంగ్లాండు, స్కాట్లాండు, విల్లాండు వందలి) వివిధ విద్యాలయలో జరుపు చున్నట్టి యువ నాయా యుగవతులలో రోగిస్తులను యుద్ధమునందు గాయపడినవారికిని నైక్యసేవ జేయు చున్నట్టియు హిందవ విద్యార్థులుగడచిన ఏప్రిల్ 22 తేదీనం 19, ఎటర్నను క్లబ్బు, బక్సింగు హామీది, స్ట్రాండు, లండనులో శభదూడితమ విద్యాలయ నంటి యున్న నైనిక సేవా శిక్షణము నుండి తమనొప్పేదించు నిర్బంధమును దొలగించుటకు వలయు ప్రయత్నములను జేయుకొనుట నీ క్రింద దస్కతుల జేసిన మమ్ములను నొక సంఘముగా నెన్నుకొనిరి.

1908 సం॥ లో నాయా విద్యాలయలకు నైనిక సేవా శిక్షణమునకు "కేరల విరోహ సంబాధియులగు బ్రిటిషు ప్రజల" యర్హులని నైనిక సంఘమువారు పంపిన హుక్ము ప్రకారము నైకేప్పబడిన యనకోధము కలుగుచున్నట్లుకనబడుచున్నది. ఈ విషయమిటీవలిపరిస్థితులనుబట్టికార్యక్రమమునంతటియవసరమయ్యెనో మేమిచటమేరకు వివరింప నక్కరలేదు. హిందూజాతీ ప్రజలకు నితరులతో సరిసమానముగ స్థాయిని, అనభావమును నిత్తుచుని 1888 సం॥ లో ఇక్ష్వింధూమహాగారిచే నొసంగబడి, తదుపరి శ్రీరాజ్ గారి వారసులచేత ననువాదింపబడిన యొక్కొన్న ప్రమాణచక్రములను నైకేప్పబడిన నైనిక సంఘమువారి హుక్ము నిగ్రహము జేయించుటకు యంతయు కంటకము గా నున్నది. ముఖ్యముగా నాహుక్ము (ఫేజియిడికి నవకాళి మియన్ ట్రీ) యాయుత్తమ బ్రిటిషువిద్యాలయలందు గూడ హిందవ విద్యార్థులకు ప్రతిహులములగు అనూయా శ్రీధరనుగట్టియు నిర్మిమిత్త మైసట్టియు వాటి నైవయ్యములను గల్పించుచున్నది.

మాతృప్రాయమున ఆనైనిక సంఘుడత్రమును నిరోధకము వ్యతిరేక అనాలోచనపరంబును అధర్మజనితము నగుటయొక్క, యాదేశములని హిందవవిద్యార్థి బృందమునకు నడి యొక గొప్పయన్యాయమగునాడ జెప్ప సాహసించుచున్నాడు. మొట్టమొదట హిందవులపై నిష్కారణముగ నీ హుక్మును చుంజారు చేయునపుడు ఇయ్యది కేరలము విద్యాలాలా సందర్భమున సంపదిన శ్రుతిధర్మముగానై భావించబడి యుండవచ్చును. కాని శ్రుత్తు కార్యచరణమునందు నంతటినిరోధక, విద్యాలయల దెంతమాత్రమును సమంజసము కాని బాలియహినకృత్యముద్రణమును స్థాపించు చున్నదని స్పష్టముగ జెప్పవలసియున్నది. ఇట్లుంటే నిది తన ప్రాథమమునకు లోబడిన విద్యజ్ఞున జీవనముల యొక్క సామర్యమును, సుపయోగకరగుణంబును భంగపరచుచున్నది. విరోహ, అప్రీతి, అసీయాఖండములందలి సంగ్రామరంగములందు అస్పృశ్యములు జేసేటలుగా బోధనయ్యుచున్నట్టి ప్రస్తుతావసరములం దిట్టి ప్రతిబంధక మనంత్రప్రకారముగ సండుటంజేసి హిందవులు దానిని మిక్కిలి కంటగించుకొందురు.

హిందవ యవతులను నైనికదళములలోనికి జేర్చుకొని, యాశిక్షణమును వారికి గలపినయెడల, తర్వాత కమిషను కాబడిన దండులోనికి వారు చేరుటకు సందగునని కొందరి ప్రతివాదము. ఈ రెండవ విషయమును మాత్రము హిందవులకు ప్రస్తుతమున నొసంగబడుచున్నట్టి యాదరణము శాస్త్రయొక్క మన దోచినపుడు గదా, వై ప్రతివాదము. సకారణముగట ఈవిషయమునకద్దుపాటుచేయుసంగతినినికరసందర్భములో సామ్రాజ్యాధికారులును, ఇండియాగౌరవమువారును ఆర్థిహృదయముతో నాలోచించుచున్నాడు. దాని విధానం మటులండ, ఈ లోపుగ వారువారు జేసిన విద్యాలయ నంటియందు నైనిక సేవా శిక్షణకాలానికి

The Fascinating Perfume OTTO DILBANAR (REGD)

అందరి మనస్సులకు రమింపజేయు

ఆటో డిల్ బహారు

మనోగమ్యముగాను కొంతకాల ముందుగట్టి ఆపుర్యవాసయును కలదు. ఆలోకహార సారాయి మొదలగు వాటియొక్క సంబంధము బొత్తుగాలేదు. చేతిగుడ్డలోగాని చొక్కాయైనగాని 2-రి చుక్కలు విడిచినంతట ఒక సందవనము మధ్యలోనుండు యెంత సుఖమయిన వాసనను అసభించ వచ్చునో అంతఅసభించుతు. ఇతర వాసనలు యేవేనియండినా యీ ఆటో డిల్ బహారు యొక్క వాసన ప్రాధాన్యముగా నిలుచును. ఈదినమే ఒకబుడ్డికి వ్రాసివంపుడు.

- వెల 1/2 (ద్రామ 1-కి రూ. 0-8-0
- ,, 1 (ద్రామ 1-కి ,, 0-12-0
- ,, 1/2 అవున్సు 1-కి ,, 2-0-0

ట్రాన్స్మిల్లహార్ సుగంధకార్డు ఒకటికి వెల 0-1-0.

వీటినిరీయనప్పుడు ట్రాన్స్మిల్లహార్ రుస చేరున పరీక్షించి రీయనలెను. ఈసుగంధ దృక్యములు శ్రుతి నవారందరి గొప్పగొప్ప చేరుగల దుకాణములలో దొరకును. అట్లు దొరకనియెడల సోల్ ఏజెంట్లు సోల్ ఏజెంట్లు :- అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్ అన్ కెమికల్ కంపెని, నెం 15ని బామామనీదు, బొంబాయి. మద్రాసు ఏజెంట్ :- మేనాతా ఫుహర్తమ్ మూర్తి, నెం 29, వైసబహర్ కోడ్, పూలంగడిసమీపం, మద్రాస్.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పొడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టీక 1-కి ఆ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును.

240 కణ్ణులుగల పెట్టె 1-కి ఆ 12

మీ ఆ సరఫరాగములకు చీమలును, పడక టిండ్లయందు; బాను, దోమలును, పుస్తక పేటికలను చిమటలనుండి కాపాడును.

స్టేగు, ప్రెఫెయిడ్ మలేరియా రోగములు రాకుండ కాటోలు నిన్ను కాపాడు చుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదితర నిమిషమైన నుండనేరరు. అనేక వస్తుప్రదర్శనములయందు అనేక బంగారుపతకములను గొప్ప బహుమానములను పొందిన వి. ఆజ్ఞామి అందు కంపెని, ఒసాక, జపాన్ వారిచే తయారు చేయబడినది. పొడవ పొట్టుములు మాదిరియగుటకుగాను కొంతవో పంపబడును.

జర్మనీలోనండి వ్యామువారు తమ చిరునామా, పోస్టు, జిల్లా, విడిచిగా వ్యామిచరలయెను.

సోలు ఏజెంట్లు:- టి. హార్ ఆండు కో. వైసబహారు కోడ్డు, మద్రాసు.

మనస్సులకు వరప్రసాదము

దోమలు, నల్లులు, చిమటలు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల బాధల నుండి తొలగింపబడుదును.

ప్రపంచ ప్రసిద్ధిపడిన బహుమతి వారిచే వ్రాయబడినది.

వృత్తాంత లేఖలు

కడప జిల్లా వార్తలు.

(స్వకీయ విశేషావధానం)

కాలమాసాంతరము.

కడప ఆగస్టు 25 :— ఈ నెలారంభముగా ఏండ్లది తీర్మానముగా కాయమన్నది. రాత్రుల మేఘాదంబరమేకాని చినుకు పడుటలేదు. వర్షములేక ఖిష్కినైతే ఎండిపోవుచున్నది. రయితులుమిక్కిలి వ్యాధులచేత అత్యాచారంతో వర్షమున కెదురుచూచుచున్నది. భోజనపదార్థముల కొరతను బహు భరణపావుగ నేయున్నది.

వాగ్ధుల భయము.

అనేక గ్రామములలో పెంటలు మొదలగునవి విశేషించియుండుటవలన మాభ్యుదయముగా ఈచిత్రతీ బుతువుల దుర్గంధము హెచ్చివాగ్ధులు కలిగించునది ప్రజలు భీతిల్లుచున్నారు. ఇంతకు నిద్రాపనముగా పులవెంటల ప్రాధుటూరు తాలూకా లలో కలరా ప్రారంభించియున్నది. స్పృహకాపాద యింకను తగ్గలేదు.

ఉద్యోగస్థులు.

ఈజిల్లా కలెక్టరువారగు ఎ. ఆర్. బెన్జీ. సి. యస్. బి.వి. సి. యస్. వారవారు ఈయచిరకాలములోనే మిక్కిలి సమర్థులన్ని దయాభువులన్ని ప్రశస్తి గాంచిరి. ప్రజల మీ యెడల పూర్వవిశ్వాసము కలిగి గవర్నమెంటువారు వీరిని దీర్ఘ కాలము ఈజిల్లాలోనే యింపుదురని నమ్మియున్నారు.

నందలూరు తాలూకా నవలూరు గ్రామమున వీరపాదు అనువారివైన ఈలోకలనె లంచము తీసికొనట, బలవంతముగా పుచ్చుకొనట, అక్రమముగా ఖయ్యుచేయుట మొదలగు నేరము లారోపణచేయడగా శిక్షకట్టము దివిజకొడిపి మేజిస్ట్రేటుగారు విచారణచేసి రెండు కేసులను త్రోసి వేసిరి. అని తెలియవచ్చింది.

ఇచ్చాపురము వార్తలు.

(ఒక విశేషావధానం)

కాలమాసము.

ఇచ్చాపురము ఆగస్టు 25:— వర్షములేవు. ధారాక్రమము వైకాపా మాసమన్నట్లున్నది. రైతులు ఆకాశము వైపు చూచుచున్నారు.

మండినీళ్ల నయ్య.

రైతులక్షేమకర్త నున్న జమీన్దార్లు నయ్య యీ గ్రామమున కొకయోధారము. నూతి నీరు చాల అశోభకరమైనది. ఈనీరు వాడుకచేయువారు అసంఖ్యాకులు. నూతి చుట్టునున్న పంటయొక్క పుడకల కుప్పలు, పెంటలు, ఎన్నో క్షమండి యున్నవో తెలియదు. నూతిచుట్టు బురద, రొంపి చాల హెచ్చుగానున్నది. మురికినీరు దూరముగా పోవు నేర్పాటులే లేవు. ఈనయ్య యీనీటిలో మరకొన్ని రోజులున్నయెడల నీటి యాశోభము చెడుటకు నందియులేదు. నిజము చెప్పవలయునన్న యూనియను ధైర్యమానుగారి లోపము కొంతయున్నట్లున్నది. పాపము! వారి నేరనగలము! వారికి పనియెక్కువ కాబోలు. ఇంతకువారు ఈయూనివారు కారుగదా.

హైందవ విద్యార్థులను జేర్చుకొనకపోవుటయు, తత్ఫలితముగ నైనక నేపానిషేధమును అత్యంత శోచనీయకారణముగా నాకా భంగమును గలుగజేయునేమో యని భయపడుచున్నాము.

ఈ విషయమున నానాటికి ప్రభావంబుకము హెచ్చుచున్నదని మనవి చేయుచున్నాము. మతియు, నీ సంతకము త్వరిత సద్దుడక పోయెనేని ఆ వ్యాయమును అసమానమున ను సాదరణము లోబడితిమి గదాయన నభిప్రాయము వర్ధమాన హైందవ విద్యార్థుల మనసున బట్టెనేని, ప్రస్తుత హైందవాభి ప్రాయములకు హైందవా శయములకు నడ్డుపాటుకుటయే కాక, ముక్కుందు వా విద్యార్థుల భౌతికజీవములగుడ ప్రభుఫలింది, వారి సామర్థ్యమును, నుపకార గుణమును పాపచేయునై నుదహరింపబడిన సమాచార సందర్భమున, ఈ విషయమున రూపు సాదరముగను సంపూర్ణ మనస్సుతోను నాలోచింతురని నమ్ముచున్నాము. విశ్వవిద్యాలయములకును, వాణిజ్య కళాశాలకు నందియు నైనక నేరా శిక్షణకాలం దచ్చటి హైందవులను జేర్చుకొనవలసి నైనక సంఘమువారికిజెప్పి వై కట్టమును దొలగించగలండుటకు ప్రార్థించుచున్నాము.

యధాసాంకర్షిక సభ.

ఈ నెల 4-న తేదీని మాడిపూట్టి తహసీలుదారుగారి యాధిపత్యముక్రింద యధాసాంకర్షిక సభ చాల జను ప్రదముగా జరిగినది.

మరంగి నెకండరీ స్కూలు.

మా డివి మరంగి నెకండరీ స్కూలులో చదువుచున్న వీధ విద్యార్థులలో చాలమందికి ఏటేట శ్రీరాజావారు తమ స్వంత ద్రవ్యమునుండి కొందరికి సంగీత జీతములు, కొందరికి పూరా జీతములు నిచ్చుచుండిరి. అదేమి గ్రహచారమో గాని యీ యేడు వారుకూడ జీతము లిచ్చుట తగ్గించివేసి వారు. ఇదివరకు రాజాగారి సహాయము పొందుచున్నవారిలో కొందరు పరిశ్రమ పాస్సు అయినప్పటికి వారికి జీతములిచ్చుట మానివేసివారు. వీరే కొందరి కొత్తవాళ్లకు ఇచ్చివారు. అదేమి కారణమోగాని శ్రీ రాజాగారి సహాయమునకే నోచు కొననివారిలో చాలమంది తెలుగువారు. వీరినిగురించి మరియొక మారు ఆలోచించవలసినదని శ్రీరాజావారిని మేమెంతయో వేడుకొనుచున్నాము.

ప్రాసెసరు బులును రామజోగారావుగారు.

హైందవ భీమడగు శ్రీయంత ప్రాసెసరు బులును రామజోగారావుగారు ఈ యూనివర్సిటీనివారు. తేలియ వ్యా యామముల గురించి వారు రెండు లెక్కలు ఇచ్చివారు. తేలి రమ్యునకు అశోభములను ఇచ్చుటకుగాను తాము కనిపెట్టితిమన్న పరిధిండు అసహనముచేసి చూపించివారు. వారు చెప్పినదంతయు నేయగల సామర్థ్యము. వారిపట్టుదల, కార్యకూత, గాంధీభక్తి, అన్యధా వాగ్ధరికి అంగ సౌమ్యము చూచిన వారికి తెలియగలదు. వారి మాటలందు తేలికత్తి తాండవమాడుచుండును. వారు బాప్రదర్శకము నిచ్చుటకు రెండు పర్యాయములు ఉద్యోగ్తులై గాని ప్రేక్షకులు రానందున బాప్రదర్శకములు జరగలేదు. ఈవిషయములో మాభ్యుదయముగా ఈవూనివారు నిందాస్పరులు.

తుని వార్తలు.

(స్వకీయ విశేషం)

కాల స్థితి.

తుని ఆగస్టు 25:— వర్షములు సరిగలేవు. ఏండ్లది తీరముగనున్నది. రాత్రులయందు ఉక్కిచే విశ్రాంతికులుగుటలేదు. మఖమబ్బులు మాత్రముగలవు. సస్యములలో పెరక చేయచాలవరకు పోయినవి. పల్లపుచేయ అటులకని పెట్టుకొని యున్నవి. శ్రీరాజీవారు సమాప్త ఘటాభిషేకము చేయించిన మరునాటిదినమే మంచివర్షము గురిసి అప్పటినుండి కొంచెము గురియుచున్నది.

శ్రీరాజీవారు.

శ్రీవారుకాకివర్గ రా యాత్రలకు ఈపంచమి అదివార మారోజున బయలుదేరుటకు యేర్పాటులు జరుగుచున్నవని వినుచున్నాము. దైవభక్తి, పుణ్యభిర్ల సంగీతానందక్రి, శ్రీవారికి మొదలి వ్రాయం బనిలేదు. వీరిదాన భర్తములగుర్ని లోకనిది తమయొద్దనున్నది. శ్రీవారు యాత్రలు సమగ్రులగుటకు సంపత్తి తోడ నాచరించి అతిశయికాలముగా నిజపురపురీక్ష మహా తీర్థముగావించెదరని నమ్మము సర్వేశ్వరుని పెక్కుభంగుల పొర్పించుచున్నాము.

కారనేపను సత్రపుకమిటి.

ఈకమిటివారు నుమారు ఆరువేలరూప్యములు ప్రజల కద్దనుండి వసూలుజేసియున్నారు. మూడు సంవత్సరము లేవని ఇప్పటికి ఏమీలేదు. ఇప్పుడిప్పుడే పునాదులకు రాజీతముచున్నది. పరిప్రారంభించెదరని తెలియుచున్నది. మీబాగు అలోచనచేసి ప్రభావితముగ నడువ వలసియున్నది. కంట్లాట్ గుమిద వదిలికెట్టి తమస్వంతపనులమీద పోయినయెడల పోర్టుస్కూలుతమకొద్దో చెల్లెలకాగలదు. గాగివర్ధమానంకి ఈ విషయమై యింకావాగుగా తెలియదు. వీరు నేయు వికాసంగులు బహిరంగముగ నుండవలెను. ప్రజలయింగి కారమును భయము. ఏలాట కా కచ్చేరీలోనో సభచేసి యెట్లునో పనిజేయుట తగదు. వారు కష్టపడి వసూలుజేసినారు. కష్టపడి కట్టించవలసియున్నది. బిల్లింగు ప్లాను చేయించి గ్రామస్థులయంగి కారమును బొంది యావల ప్రారంభించిన చాల బాగుగనుండును. వడ్డీసహితము ఇప్పుడున్న ఫండు నుమారు, రు. 800 లని వినుచున్నాము.

అమావాస్య.

మా పురపర్యయ యావత్తుండి అమావాస్యను నెలపు దినముగ పరిగణించి తమవద్ద నుండెడు గుమాస్తాలయెడ దను జాతులకు దలచుకొని ఆమధ్య ఒక అమావాస్య నటులనడపి

చిరి. అదేమి పాడు అమావాస్యయోగాని వాటినుండి ముడి అచారము మానివేసి యథావిధిగ నున్నాము. నెలకొనియున్న పీరికి విశ్రాంతి యుండగూడదా? అప్పుడైనను రామాష్టమ యనుకొని, యెట్లో దారాపురాడలతో కలసిమెలసి మాటలాడికొని యావల బంధుమిత్రులతో కొంచెము మచ్చలించి కొనచుండిన వారియొనందమునకు మేర యెక్కుడిది? అప్పుడే ధనము కలిగినందుకు సార్థకత అగపడును. కాట్టి మా కర్తవ్య సోదరందరు ఈవిషయమై గమనించి కృతార్థులగుదురని నమ్ముచున్నాము.

శ్రీ రామానుజ పుస్తకభాండాగారము.

ఈభాండాగారము అభివృద్ధిలోనికి కన్పించుచున్నది. ప్రభువుల పోషకర్మలలోనన్న ప్రభు కృద్ధికి నెలరాతులనో ప్రజలకును తమ యభిమానమును బోధాగ్యమును గవించి సహాయము చేయుచున్నాడు. ప్రతికనివాఁడు, ఏకాదశి వాటి రాత్రియందు భజన కరుగునటులు ఏర్పాటుకావడము ఈ భక్తసమాజ మేర్పరచి: మాట ముడదొడ్డులు వందనీయును.

పెన్సిడెన్స్ మేజిస్ట్రేటుగారు, ఎగ్జామి

ఆగస్టు నెల 25-న తేది.

దుముకులనము, అజాగరూకత.

మదరాసు కార్పొరేషనువారి చెల్లబండివాడు కొండనవాడు, కేడు అజాగరూకతై దుడుకుపనిచేసిండుకొన గాను ఇండియన్ పిలకొట్టు 304-న పెక్కు ప్రకారము చాట్ చేయబడినాడు.

కాల నెల 27-న తేదీని మద్రాసు తిరుకొక్కేణి యందలి మియాసాహేబుగారిలో చెల్లబండితో నుండెను. ముద్దనిపిపాలిటివారి యేర్పాటుప్రకార మొకమనుష్యుడు బండి తోలవలెను; మరియొక మనష్యుడు చెత్త యెత్తవలెను. అయేర్పాటునకు విరద్ధముగా మద్రాసు యానాడు తాజే చెత్తయెత్తువని బండితోలు పనిని కూడ చూచెను. మద్రాసు యొక యింటియెడట చెత్తయెత్తుచుండగా తోలేడిమనష్యుడ లేకండనే బండి కదలినడకజొచ్చెను. ఆమనుషుండొక వాడుకొనుచున్న యొక మహమ్మదీయ కుటుంబిగా ఆ బండి పోయెను. అంతటచేపమామ యాశువున లేచిని రాజువేడి యానుపత్రిక తీసికొనిపోయెను. కుటుంబ వాలోనే చనిపోయెనట్లు లెక్కడ గమనింబడెను. ఇది ఫిర్యాదివాదము.

సాక్షులు విచారించబడుట.

అనుపత్రిలో కుటుంబ వాటింపని సబ్సిస్టెంటు సాక్షి సాక్షి. ఆయన తన సాక్ష్యములో నిట్లు చెప్పెను:— “అదురుకలన మృతికలిగి యుండకయ్యెనని నాయభిప్రాయము. కుటుంబయొక్క యెడవభుజముదగ్గర కొంచెముదూరము లిచ్చి తిన్న గాయములు తగిలియున్నది; ఎడమతొడలో కొట్టుకొని పోయియున్నది. ఇంతమాత్రమే నేను పరీక్షించినపుడు కనిపడినగాయములు. ఆ కేసురమున నేను పాలీసువారి కప్పగించిరిని. కేవలతే జరిగినదో లేదో వాడు తెలియదు.”

ఈకేసు మిలిత భాగము నెవ్వెంబరు నెల 1-న తేదీని విచారింపబడు నట్లు నిర్ణయించబడినది. కార్పొరేషను కేసు సి. వారసామయ్యంగారు మద్రాసు కక్షమున తులనెను. కార్పొరేషను ప్రెసిడెంటు జే. సి. ములసీగారు కక్షకు తప్పి విచారణా విధానమును పరీక్షించుచుండిరి.

జూదగాండ.

కడపను కుక్రవారమురాత్రి ఇంటిలికెన్నుడి వాడుకంటు ఇంకొక్కరున కలి నల్లాసాహేబుగారును తిరియి: పోత్రెను దొంగలును కలసి మధురయనువానిచే నడవబడుచున్న దుర్మతస్థానమున వైపేర్కొనబడిన మధురను మర 18 నుండి అరెస్టుచేసెను.

ఫిర్యాదీల వాదమున క్షమలనుగా, మద్రాసులో నొకడగు డేడ్ల నజముమాటామన కళ్ళయనుమీద సాక్షిగా పరీక్షించబడెను.

ప్రాసిక్యూటరు ఇంకొక్కరున డేడ్లను పరీక్షించెను. కాని మేజిస్ట్రేటుగారు వాని సాక్ష్యముతో బృప్తిపొందజై అందువలన వాడు మద్రాసుగానే పరిగణింపబడెను.

ఫిర్యాదీల : క్షేత్ర ఇతర సాక్షులవాక్యాలములను గ్రహింపబడు గావించినపిమ్మట మేజిస్ట్రేటుగారు మద్రాసులో నవ గాధులనుగా తీర్మానించి మొదటి మద్రాయికి రు. 25-ను, 2 ప్రతి మద్రాయిల కొక్కొక్కరికి రు. 107 లను జూర్య నాలు విధించిరి.

దుర్మత స్థానమున పట్టుకొనబడిన ధనములను జూర్య నాలు యాకముగా నమూనగు ధనములను సగభాలు, మూత్ర స్థానమును మట్టిడించి మద్రాయిలనెక్కు చేసిన ఇంకొక్కరునకు 30 రెలగు పోలీసు దొంగలు, కును, బహుమానముగా పంచిపెట్టబడవలెననకుడ మేజిస్ట్రేటుగా తీర్మానించిరి.

II

विद्यार्थी

విషయానుక్రమణిక.

హిందూదేశ-సైనిక సేన	2
వృత్తాంతశేఖరు	3
కేంద్రీయ విద్యావిద్యాలయము - మహావిద్యాలయము	4
నెల్లూరు జిల్లాలోని సర్కారు పాఠశాల	11
ప్రధానవ్యాసము:-	
నాయకులు-శిక్షణ	5
విరోధ మహాసంగ్రామము	
విదేశతంత్రీవాదము	6-7
జాతీయతంత్రీవాదము	8-9
ఇంగ్లీషుతంత్రీవాదము	10-11
ఆంధ్రదేశములోని సంస్కృతకవులు. లాస్టోదేహములు	12
నిష్పత్తిసభలు, సాహిత్యవాదము	13
ఆంధ్రదేశము-దేశజనశాఖ్యము	14

ఆంధ్రపత్రిక

1915-వ సం॥ ఆగష్టు నెల 27-వ-తేది

శుక్రవారము

నాయకులు - శిక్షణ

లా హోరు దయాశిసింగు కళాశాలలో ప్రకృతి శాస్త్రపండితుడుగా నుండు ప్రొఫెసరు ఎన్. ఎన్. గొడ్బాలే ఎ. ఏ. బి. ఎస్. సి. గారు పచ్చయప్ప కళాభవనమున మన పరిశ్రామికాభివృద్ధిని గురించి యుపన్యసించిన సందర్భమున వానిని అధ్యక్షత వహించిన ఆసీబెసంటమ్మగారు చెప్పిన శిక్షణను గురించిన విషయ మొక్కటి ముఖ్యముగా మనము గమనింపవలసి యున్నాము. ముగింకను పరిశ్రమయనిన నిట్టిదినున విషయము నిజముగా బోధపడలేదు. దానికి కారణము మనము తగినశిక్షణ నందకపోవుటయే యెఱుఁగెదము. మన కిప్పుడు కరపబడువిద్య మనలనువట్టిశక్తి విహీనులును నాగోచనా పటత్వ విరహితులును నగు గుమాస్తాలుగ నై నెత్తూరు చేయుచున్నది లేకున్న నోటిమాటలతో సమానత్వము స్వాతంత్ర్యము అను మహాపదార్థములను సాధించినైతే మన దృఢలాకునొరులు దంభమును పూర్తి ఇకేమి మేము మా విద్యాలయములలో చదివిన మూడు ముక్కలలోనే లోకమంతయు నిమికియున్నదని పనియొనను సర్వస్వతంత్రముగా మేమే చేయగలమని విర్రవీగు వాచాలులుగనైనను తీర్చుచున్నది. ఈరెండు భాగములకును జేరక యుచితమాగ్ధానువర్తులు మన ప్రస్తుత విద్యా విధానమువలన కలుగక పోలేదు. కాని వారిసంఖ్య యత్యల్పము. సామాన్యముగా సర్వజ్ఞత్వము నాగోపించు కొనునాకే తుంహోపతండములయి యున్నారు. ఉత్సాహోద్దీపక మే కర్తవ్యముగాగల ప్రథమావస్థలోనెంతటి వాచాలులును పనికి వత్తురు. దేశమెప్పటికిని నాయవస్థయందుండుట అత్యుపత్య చేసికొనుట యగును. ఆయవస్థను దాటుటకు మనకు కాలమాసన్నమయ్యింది. అన్ని విషయములందు మన మిక కార్యదీక్ష బూసవలసి యున్నాము. ఈ తగుణమున నట్టి వాచాలత్వము పనికిరాదు. గాఢమగు విజ్ఞాన నునసరము. విద్యాలయములలో పఠనీయ గ్రంథములలో నూరిపోసిన మిగిలెడు విజ్ఞానము చాలదు. ఎరిగి యెరుగని వారి యుపన్యాసములను నేరెంటినో విని ప్రోగుచేసిన విజ్ఞానము చాలదు. ప్రతికార్యమునకు బూనువాడు ఆకార్యమున తన జన్మము సాధకము కావలెనను దృఢనిశ్చయముతో దానికి ననువగు పరికరములను సమకూర్చుటకు గ్రంథములను సదుప్రభుచే నేమి, వ్యాసములను ఏనుటచే నేమి, దేశాలనము చేయుటచే నేమి, ఎంతటి స్వల్పకార్య విభాగమునైనను స్వయముగా కృషిచేసి యవసరమైన యెడల జిగుళ్ళను వదలి

అభిమానమునువదలి కడపటిదర్జా కాయకృష్టమును గూడ కనుసరిచి నిరంతరము పాటుపడవలసి యున్నాడు. ఆవిధముగా పాటుపడ నిష్ఠము లేనివాడు తాను ఉత్తరవిధముల నెంతటిపండితుడైనను, తాను చేయ నుగ్మమించు కార్యమునకు నవసరమగు శిక్షణమును బునామలనుండి యందుటకు సంగీరింపనివాడు ఎంతత్వరగా మూలను ముక్కుమూసికొని కూర్చొనిన సంతమందిది. ఈ విషయమే మన కిప్పుడు గట్టిగా మనస్సునకు పట్టవలసి యున్నది. దీనినే మనము అన్ని వైపులను నెడ జల్లవలసి యున్నాము. ఇదియే మనల నిప్పటి సాదిగ్ధాస్థయూ దుర్గతి యుద్ధరింపవలసి యున్నది. ఈయూతరంగిక విమర్శము లేకపోవుటచేతనే మన మిప్పుడు చుక్కాన లేని పడవలవలె ప్రపంచ జీవితమున తనుకులాడుచుండుట. ఈపరిజ్ఞానము లేకపోవుటచేతనే యనకీర్షకు తగిననాయకులు లేరనుప్రతీతి ప్రబలియండుట. ఈసందర్భమున నిటీవల కా. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు నాగపురమున చేసిన యుపన్యాస సారాంశము గమనింపగి యున్నది. "నా చుకులులేక జవాబువారి యను సాగజాలవు. లోకమున నాదర్శప్రాయులగు నాయకులు దొరకజాలరు నాయకుల యంతస్తును వారి యరుమాయుల యంతస్తుమీదనే ఆధారపడి యుండును. నేకు నుహోద్దండులగు నాయకులు లేకున్న నాయకత్వమొకటి యంగీకృతమయినచో క్రమముగా ప్రతిభావంతులగు నాయకులు రాగలరు" నిజముగా నిప్పటి నాయకులును తమ యరుమాయులతో గూడ ననుభవముచే శిక్షణను గడింపవలసి యున్నారు. తగినయవకాశము లుండిన గడింపగల రనుటకును సందేహములేదు. కావున మనము నేకు ముఖ్యముగా జ్ఞానమును కొనవలసిన విషయ మొక్కటి తేలుచున్నది. తాత్కాలిక నాయకులను కొందర సంగీరింపక తప్పదు వారిస్థానమునకు భవిష్యత్తునరాను కొడు వారిప్పటినుండియే సిద్ధపడవలసియుండును. ప్రజయిప్పటికికను కొంతవాచాలత్వమునకే ప్రాముఖ్యము నిచ్చుచున్న నట్టివాచాలత్వము నకలుగు ఫలము లేదనుటకు గుర్తింపగలిగినది. అప్పుడే మన సభా, సమావేశములు, ఉపన్యాస వేదికలు మున్నగునవి మొదలైనవి విమర్శకు చాత్రములయివి కావునవికముందు ప్రజాహితజీవనము నాస్మించువారు మొదటినుండియితమజీవితముననేక దృష్టితో కట్టికొని రాగలనారు కావలెను. ఈన్యాయము పరిశ్రామిక జీవనమునకు మాత్రమేకాక యెల్లశాఖలకు వర్తించుచున్నది. తాత్కాలిక నాయకు లీ న్యాయము మొక్క శక్తిని గుర్తెరింగి తగినరీతి నే యావనలను ననుపవలసియుండును. సద్యఃఫలమున కాసించియో సులభముగా జనరంజకులు కావలయునను భ్రమతోనో దాక్ష్యమునకును కాత్మ్యమునకును గలవిభేదమును పరిశీలించ జాలకయో సర్వసామ్రాప్తు లనుకొనుస్థితి యందు సామాన్య యోచనలను నిడ జాతు చేసి తాత్కాలిక నాయకులు తమనాయకత్వధర్మము నేమాత్రమును నెరవేర్చినారు కాజాలరు సరిగదా నిజమునకు దేశమున కిపకారముచేసిన వారును నగుదురు. అభివృద్ధిని దూరముచేయు పాపమును కట్టికొనినవా రెదురుపడను తప్పుగాదు. నేకు కావలసినది రానును మహాప్రయత్నములకు శిక్షణము లేదనుకూల ప్రతిష్ఠాపనా నిర్మాణమునకని యెరుంగుమేని మనము ముక్తి మార్గమున బడగలము.

తుక్కివై ఇట్లీ యుద్ధము ప్రకటించిన దని నప్పుడు త్వరతోనే బొమ్మనులలో చలనము తప్పదని వ్రాసితిమి. నేటికప్పుడే రుమేనియా జర్మనీల

సంబంధము పెట్టు కెక్కినది. తుక్కికి రుమేనియా మూలకముగా జర్మనీ మందు గుండులను తిను బండారములను మారు వేషములతో ముడుపులను గూడను గాబోలును పొపు గుడికి అట్టివేరుము పోరా దని రుమేనియా ప్రభుత్వమునాను విరోధించినారు. మందుగుండు సామగ్రిలతోపొడిన నానెలెన్నియో ప్రెస్కోలి అరుణమున నిలుపబడినది. అక్కడికి రుమేనియా సైన్యములు చేరుచున్నవి. జాస్సీఅను స్థానమున లెక్కిన సైన్యములు జరుయగు చున్నట్లు తెలియుచున్నది. ప్రెస్కోలియము నూనె యుత్పత్తి యగు భాగములు సైనిక సరక్షణ యందున్నవి ఈడపటివిషయమును బట్టిచూడ యుద్ధ యంత్రముల యుపయోగార్థము సత్యవసరమగు ప్రెస్కోలి నూనె విషయమునను జర్మనీ రుమేనియాలకు కొంత వివాదము వచ్చినట్లు సూచన కన్పించుచున్నది ఈతిరుణమున నూనె జర్మనీకి నెంత దొరకినను కావలసి యున్నందున కొకవేళ జర్మనీ కయ్యమునకు నిజముగా కాలు త్రవ్వినను త్రవ్వనప్పుడు రుమేనియా మూలముగా తుక్కికి పోవలసిన సామగ్రి విషయమున జర్మనీ అంత్యసందేశ మంపి యున్నదను వార్తగూడ కలిగియున్నదట ముందేమిరా నున్నదోవేచి యుడవలసినదే

బ్రిటిషు సామ్రాజ్య ప్రజలకందలకు సైనిక సేనాశిక్షణముసమాబుద్ధితో నొసగవలయు నను నది మహాజన సభాదిరాజకీయ ప్రసంగములతో కలకాలముగా చర్చింపబడుచుండు ముఖ్యము. ఇంగ్లాండులో విద్య నభ్యసించు బోయిన హైందవ విద్యార్థు లీవిషయమున ఇండియా కార్యదర్శిగారికి నర్పించిన నివేదికను ముఖ్యతతో ప్రచురించితిమి. జాతిభేదమును మాట విరరాని యింగ్లాండునందు గూడ నీవిషయ మింకరుడపేక్షింపబడుట మిక్కిలి శోచనీయము 1857 వ సంవత్సరపు మహానిష్ఠన మాదిగ నేటివరకు మనకు ఆయుధధారణపు హక్కు మితప్రాయముగానే లభ్యమగు చున్నది. అత్యంతముల మగు మనకు ఆయుధధారణమును అనాపేక్ష జీయముగ నొసంగుటకు మన పాలకులు కొంత సందేహించుట యుచితమగును. ప్రజాహృదయ మెల్లకముగా గన్నట్లనంతకొమె యట్టిసందేహము సమంజసముగాని, ప్రస్తుత సంగ్రామావసరంబు సృష్టమయిన రాజధక్తి యెట్టివిరోధాభిప్రాయుల నైనను మెల్కొలిపి హైందవాభిప్రాయు గుణులను జేయుచుండ నింతటితోపూర్వసందేహమును, భేదబుద్ధియు పలాయనము కావగియున్నవి. యుద్ధ ప్రేరేత వికాసముజేచిన సాదరమస్తులంద టి విషయమును సర్వసమ్యతముగ పరిష్కరింతు ని నమ్ముచున్నాము.

నిన్నటిదినము మేము ప్రకటించిన తాత్రీ వార్తలలో రుష్యావక్రవక్తి హైందవసైన్యముల నాయకులకు బిరుదము లొసంగి శౌరవిచిన్లు తెలుపువార్త యొక్కటి కానవచ్చుచున్నది. దానిని బట్టి మన మూహించు కొనవలసిన యంత మొటి కలదని నమ్ముచున్నాము మన సైన్యములు రుష్యావారికిని సహాయము చేయుచున్నవి తలంచుటకు నెడమున్నది. ఏరంగమున నను నది సులభముగా గ్రహింపగలయుది గాదు. తుక్కిలోనైన గావచ్చుచు ఒకవేళ సుప్రార్థ పూర్వ రంగమునైనను గావచ్చును. కాని రుష్యావక్ర వక్తి హైందవసైన్యముతో ముఁదుపుటనో మంచారు కనుపరచుచుండు ప్రతాపమునకయి మన సైనికాధికారులను శౌరవించుచున్నాడని మాత్రము అభిప్రాయపడుటకు కారణములేదు. రుష్యావారి

కొన్ని నాడ మనస్థైర్యము లుపయోగ కారు బాలమున
కెంతయు సంతోష కారణము. మనసాయు. మన్ని
రంగములను కొంటులు నిజముగా మన ప్రతాప
వహింపి ను ప్రజలము కాకమానను. శత్రువాహి
నులకు అతని పాత్రకు సరిగియింపక తప్పదు.

1215-వ సంవత్సరమునకు సంబంధించిన
రాజధాని కళాశాలయొక్క కార్యనివేదిక మాతావ్య
స్థానము చేరినది. ఈ సవత్సరము మొత్తముమీద
671 మంది విద్యార్థు లీ కళాశాలలో చదువుకొను
చుండిరి. ఈ మొత్తము క్రిందటి సంవత్సరపు
మొత్తము కంటె కొంచెము తక్కువగా నున్నది.
ఈతర్వాత యి. ఎమ్. ఏ. విద్యార్థులు లేక పోవుట
చేత విలిగింపు నూచింపబడినది. ఈసంవత్సరము
ఇంటర్మీడియేటు తరగతిలో చేరుటకు 832 మంది
విద్యార్థులు జరిఖాస్తు పెట్టిరి గాని 81 మంది
మాత్రమే చేర్చుకొనబడిరి. ఈ చేర్చుకొనుటకు
స్వేచ్ఛిన సూత్రములును పూర్వములును నదృశ్య
ము లగుచుకు నిట్టి పర్యవసానములకు. బి. ఏ.
(ఆరుగు) విలిగింపు స్థానములలో తప్ప, 1914వ
సంవత్సరపు పరీక్షలములు తృప్తికరముగనే
యన్నవి. మన విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలలో
కృతార్థులగు వారందఱికి ఈ కళాశాల విద్యా
ర్థులు సాధారణముగా సగులున నెక్కువమంది
కృతార్థు లగుచుండును. ఈసంవత్సరము కళా
శాలకు విద్యార్థు లిచ్చువేతనముల వలనను చిల్లర
విధములను 66,526-14-11 రూపాయల యాదా
యము వచ్చినది. కళాశాలను జరుపు నిమిత్తము
సమస్త విధములను 2,03,776-1-9 రూపా
యలు వ్యయమైనవి. అనగా ఆయము కంటె
1,37,249-2-10 రూపాయల ధికముగా వ్యయమై
నది. అంతే కాక, బి. ఏ. ఆరుగు కోర్సులకు
సంబంధించి 6-వ కూపునకును, 6 వ బ్రాంచికి
వేరు తరగతుల నేర్పాది యుపాధ్యాయుల
సంఖ్యను తక్కిన యంగ్ల పాఠశాలములను
పోల్చింపు విషయము ప్రభుత్వము వారి చే
కర్యాలలో చింతించుచున్నది. విశేషము సాధ్య
మైన యాద్రోస్త కళాశాలయొక్క ప్రయోజన
మును ఏమెట్లా తెలిపఁజూపి పొందుచున్నా
రేమికినాట యవశ్యకర్తవ్యము. ఈసంవత్సరపు
విద్యార్థులు 671 మందిలో 129 మంది త జా
హిరముజ్జావాదు. ఈయొక్క జిల్లానుండి వచ్చిన
విద్యార్థులు మూత్రమే యిచ్చుచు మన
పరీక్షలలో బాంధ్ర మండలములనుండి వచ్చిన విద్యా
ర్థులతోను ది యున్నారనిన పాఠకుల కాశ్చర్య
కరముగ జోరచరచుచు పనునొకాంధ్ర
మండలములనుండి 130 మంది విద్యార్థులు
మాత్రమే వచ్చి యుండిరి. 67 మంది
విద్యార్థులు మల బారు నుండియు, 30
మంది బెంగళులునుండియు, 63 మంది కోయంబ
మండలము నుండి 32 మంది తిరువల్లూరునుండియు
29 మంది కొచ్చిరునుండియు వచ్చియున్నారు
ఏయొక్క తెలుగుజిల్లానుండియు 26 మంది (ప్రభా
జిల్లా) కంటె నెక్కువమంది రాలేదు. దత్తమండ
లము లోకటి రెండు మూడు సంఖ్యలను దాట
లేదు. మండలములకు ప్రభుత్వమునా
కు ధకోణము కళాశాల యున్నను, తుజాహారు
జిల్లానుండియు దానియొప్పు జిల్లానుండియు
విశేషసంఖ్యకులగు విద్యార్థులు రాజధాని కళా
శాలకు వచ్చి యుండ మియొకకళాశాలయు లేని
దత్తమండలములనుండియు నితరాధ్ర మండలముల
నుండియు రాజధాని కళాశాల కింత తక్కువమంది
విద్యార్థులు మాత్రమే వచ్చుట విచారకరము.
ఈరాజధాని కళాశాల వారొసగిన 19 విద్యార్థి
వేతనములలోకి మాత్రమే యాంధ్రమండలవిద్యా
ర్థులకు చెందినట్లు గాన్పించుచున్నది.

విరోధా మహా సంగ్రామము

స్వతంత్ర సుగార్చి జర్జనుల భావము

సర్. ఎవ్వర్డు గ్రేగారు జర్జనుల యువన్యాసములను, ండించుచు ప్రరంగించుట.

జర్జనుల ఆయుధ నిర్మాణశాలలపై బాంబులు వేయుట.

ఆంగ్ల మానములు జర్జుజలంతగ్రామిని ముందుట.

జర్జులు రుషేనియావాః కంత్వలేఖ పంపునూచనలు కలుగుట

పత్రికాభిప్రాయములు.

సర్ ఎవ్వర్డు గ్రేగారు జర్జనులకు తులకు తగినసమాధాన
మొరంగి. స్వేచ్ఛ గావు కోర్సులో స్వేచ్ఛాపత్ర
యభిప్రాయ వక్త్రు జర్జులు వ్యవసయ దెచ్చుచున్నారని
పత్రికలు వ్రాసింప.

వి. సి. ఎస్. పరీక్షలచ్చిర. చారొకరు సేసలో చేరుట.

సిమ్లా ఆగస్టు 25:—బర్మా పింజుంపుకానిన చేర
సి. హెచ్. డేసు గారు ఇంగ్లాండులో నేరూ చేరి.

ఒకమిత్ర సుభాషణము.

లండను ఆగస్టు 23:— ఈ 13 నాకవై చుపోయిన
నానికుల శరపు వెట్టెలు ఇంగ్లాండుకు పంపు నునుమున
ఒక మృత రుజువును సుభాషణ జరిగెను. “ఇది యొక
విచారకరమైన విషయము నిదేవు ఉద్యోగి సేనానితో
అనెను. మాకట్టికలిగింది కావునదా? ఆమెను విచారించు
చుంటిని విషాదముతో నూడి చిరకవుతో ఆసీకాని
ప్రత్యుత్తరమిచ్చెను.

“సి.ఎస్.ఎస్” నాక మృతశేషము.

లండను ఆగస్టు 26:— ఈ మాత్రమే బ్రతికి. వీర
రిజల్ చేరుకొనిరి. జర్జునిగ్రామర, 2 బార్మిడోలతో
తననాక కంటికి ముడెలము, తన నాకముడి నెలదీక
అఖరును జర్జుని బార్మిడోపదన ముచెరిము
చాన తెలియపరచిరి.

జర్జునివారి చెరసాలలందు యరలివచ్చిన నైనికులు.

లండను ఆగస్టు 26:— గారుములు తగిలి జర్జునివారి
చెరసాలలో ముందుడ 272 మంది నైనికులు జిల్పికివచ్చిరి.
వీరమృత్యువాదులతో వారొకరుగిరి. గారుములతో నుండి
నకు వీరధికమతోమముతో నుండిరి. జర్జులచే లండను తరుల
తెట్టిమని జర్జులు వారలతో జిప్పిరట లండను యథా
స్థితిలోనుండుట వారి కాశ్చర్య మొందింది. ఈ ఖయ్యో
విచారగ్రస్తులు గాక యుండు జర్జులకు దురగాహ
యమైయు. వీరి క్రితము జర్జులు ఆసినేరి. కాని ఈ నై
కుల పాటలు పాడుకొను చుండెడివారు.

ఒకజర్జును జలంతగ్రామిని

నాకావిమానము నిర్వస్తముచేయుట

లండను ఆగస్టు 26:— నేను కమాండరు ఆగ్గరిన్సు
వర్డుగారు నాకావిమానము నొంటిగండి ఒకజర్జునుజలంత
గ్రామి ముందినేసిని నాకాదళమునాక ప్రకటిం చిరి.

న్యూజీలాండు

న్యూజీలాండులో నైనికుల నమూనా శాసనము.

లాహోరు, ఆగస్టు 25:— 3 ఎం గెజిటు కిలు, తంతి
వార్త వచ్చినది. లండను ఆగస్టు 25:— 19 మొరూ 45 ఎడ్లకు
లోపు వరుసుల పురుషులందరిని వీర యుద్ధరంగముకేరట
కంగీకరించిరి మిరట్టుగీకరించెనా లేక ము ఏవిధమునైన
సహాయము చేసకరా చేతులతో ఏ చేతుల ఆ అనుగత
వనినూచియ నొక శాసనమును న్యూజీలండు మంత్రిగారు
ప్రతిపాదించిరి.

ఫావు

ప్రాయుగో యుద్ధత్రవము లేకుండుట.

లండను ఆగస్టు 25:— ఫావు:— వారివోట్ల ఫిరంగుల
యుద్ధము చేతిగోళము యుద్ధము మాత్రమే జరిగింది.
ముఖ్యముగా ఆర్మీయముగాన ఆర్మీయము జరిగింది.

ఇంగ్లాండు

స్వచ్ఛంద నైని సేనయా, నిర్బాధనైనిక సేనయా?
లండను ఆగస్టు 25:— ఈ రెండు విధానములలో నేది
తగినదను విషయమున ఆంధ్ర దేశమున పత్రికా వాదము ప్ర
బంధము సాగుచున్నది. ఈ వాదము నివిధ పక్షముల పత్రిక
లకు గాను, కక్షల సుబుధములతోడ వివాదము వ్యక్తిహత
ముగనే సాగుచున్నది. ఒక కక్షలోని పత్రికలో కాకదాని
కొకటి ఖండించి వ్రాయుచున్నది. వాత్సక్తి పత్రికలు
స్వచ్ఛంద విధానమును నిరసిం చి వ్రాయుటగా
దారి వీడినది. ఉదాహరణకు పత్రికలు స్వచ్ఛంద వి
ధానము సమంజసమని వ్రాసిరి. డేయిలీ మెయిలు ట్రైబ్యున్
కలు వ్రాసిరి స్వాధీనులకు ఖండించుచు దేయిలీ మెయిలకు
వారియందు సుభ్రాద్ధ విశ్వాస ముంచరలెనని డేయిలీ టెలి
గ్రాఫుస్ పత్రిక ముఖ్యవ్యాసమును వ్రాసిండుటకు దేయిలీ
చాల సంతోషము గలిగినది.

హిందూదేశపు సేనలలోనివారలకు డి. ఎస్. ఓ.
విరుదములు.

లండను ఆగస్టు 25:— పనుకుగ్గరికి డి. ఎస్. ఓ.
విరుదములకు 21 మంది ఎం. సి. విరుదములకు ఇయ్యబడెనని
లండను నెట్టులో ప్రకటింపబడినది.

సర్ ఎవ్వర్డు గ్రేగారు ప్రసంగము.

లండను ఆగస్టు 25:— ఇటీవల దాక్తు వాన తెను
మకు చూలెనుగారు నుడివిన విషయములకు ఖండించు
నేటిరాత్రి సర్ ఎవ్వర్డు గ్రేగా యవ్యకించిరి. ఈ యుద్ధము
నకు జర్జునివారే కారకులు. జర్జును ఆర్థికమంత్రి ప్రసంగము
వలననే జర్జునివారి గ్రహాము నడచిందిర నుట
స్పష్టమగుచున్నది. ఇతరదేశములకు జర్జులు వెట్టివే భిక్ష
గా నుండలెను. అతర్వాతను సుధిబుధలను తృప్తికరిం
చుటకు మధ్యరస్తు తిర్వాకములను తిరగు
రించుటకును యుద్ధము ప్రకటిం చుటకును
ధూతల యుద్ధమును నాకా యుద్ధమున భూతదయా
సుబుధములను నిబుధకుల న్నిటి గీటుల ముచ్చటకును
జర్జునిదేశమునకు మాత్రమే వ్యవసాయమువలెను. అట్లు జర్జు
ను లగా ను యుద్ధములను దిగివరుడ కాలిసరుకులులను
వలెనే యుద్ధములను సుంకునాక జర్జునిదేశమునకు నిరా
తరముగ సాగలెను. ఆ జర్జులుకొనున్నాను. సముద్ర
స్వాతంత్ర్యమును ముఖ్యమంత్రి ముద్దాపరకు. వివిధ
దేశములవారు తగిన విబుధుల లేపుచుగొనుటకుగా యు
ద్ధకాలమునకు మాత్రమే స్వతంత్రముగా భద్రముగా జర్జు
నుల పద్ధతుల ప్రకారము లేనే లేదు. ఇక ముందు యుద్ధ
ము జరుగకుండ ఏమియు చేయరలెనని జర్జుని రాజ్యము
గూడ నా నిబుధకుల కొడుబుసట్లు కట్టుదిట్టముల నిర్బుధకు
ము జరు ప వలె ను. యుద్ధ మే ప్రధానము దిగి
న దేశముల వారే జర్జుని వాక్తర యుద్ధ వ్య
యములకు పురమౌతములతో భిక్షపరసి యుండునని
జర్జుని ఆర్థికమంత్రిగారు నుడివిరి. అట్టి నిబుధకుల ప్రకారము
సుధి ఎట్టికిని జరుగ నేరదు. అట్లు జరిగినసంధి జర్జునులకు
సహాయము గ నుండు నేమో గాని ఇతర దేశములవారి
కెవ్వరికిని మాత్రము సహాయము నుండజాలదు. జర్జునులకు
ల ప్రసంగములన జర్జును లగ్రస్థానాపేక్షతకు పరదేశముల
నలన కప్పములు గొనుటకు పోరుచున్నట్లు వివరమైనది.
అట్లేమై వో జర్జునులకు సామంతులమై గాక సంపూర్ణ స్వా
తంత్ర్య భద్రములతో జీవింపగలరుట మేము నా మిత్ర
దేశములవారు పోరుచుండల యుండు పోర తీరనల యుండు అ
సర్ ఎవ్వర్డు గ్రేగారు నుడివిరి.

జపాను దేశమును మిత్రముండలివారు.

లండను ఆగస్టు 25:—పాకిస్తాన్—ఇరువురు జపాను రాసు బారిగానున్న బారనుఇషిగాను జపాను విదేశమంత్రిగారి నియమింపబడిరి. “జపాను దేశమునకును ఆంగ్ల పరాసు రష్యాదేశములకును గల స్నేహము నింకను వృద్ధి పరుచుటయే వాస్తవాన కృత్యము. జపాను దేశభాగ్యము ఆంగ్ల మిత్రముండలి భావిదేశతో నపీవాభావ సంబంధమును గలిగియున్నది. ఈ దానిని యుద్ధము ముగిసిన పిమ్మట పరస్పరాభివృద్ధికి గాక సర్వ ప్రపంచశాంతి స్థాపనకును, గూడ నిదేశముల నెవ్వరు దృఢము ముఖంబు యాశక్తికము ఆయన నుడిపిరి.

పరానువారి ప్రకటనము.

లండను ఆగస్టు 26:—పాకిస్తాన్—ఇరువురు ప్రకటించిరి:—యుద్ధరంగముల నెల్లెడలను ఫిరంగిదళములకు ద్వంద్వ యుద్ధములు ప్రాప్తించెను. అరాసునకు తీరమున ఈ యుద్ధ మతి ఘోరముగ నుండెను. మొహాన్ని. ఆగ్ని, బొయ్యి, ప్రైటలతో శృంఛించి వారి వెద్ద ఫిరంగులు తగిన ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను. వెల్లెనై జర్మనీ వారి విమానము బాంబులవేసెను ఇద్దరు స్త్రీలును, ఒక శిశువును చృతికొందిరి.

ఫ్రెంచివారు జర్మనీవారు నావికులకా పాడ నెత్తించుట

లండను ఆగస్టు 26:—న్యూయార్కు కొంతదూరమున జర్మనీవారి డిప్ట్రాకులకాటి ముంపుడెను. ఫ్రెంచివారు అందులోని నావికుల కాపాడ నుత్తించిరి. తీరముననున్న ఫిరంగులు వీరై ప్రయోగింపబడెను అందుచే నావికులను నవలి వెట్టి వారు తమవారిని పోయిరి.

జర్మనుల ఆయుధ నిర్మాణశాలలపై

పరానువారు బాంబులను వేయటం.

లండను ఆగస్టు 26:—పాకిస్తాన్. ఆ నేకవోట్ల ఫిరంగుల యుద్ధము మాత్రమే జరిగింది. ఆ ఫెనుబర్గ్ లేడను ప్రాంతమున జర్మను రైలుస్టేషనులపై పరాను విమానము బాంబులను వేసెను. నిన్నును డిల్లీజనులోని ఇనుము యంత్రశాలవిద విమానములు బాంబులను వేసినవి. తమవార సరలానున్న కత్తరమునను కవచములచేతల యంత్రశాలపై బాంబులువేసినవి. 62 విమానములు 4 తెగలకొండ నెగిరి అనేకఆయుధ నిర్మాణ శాలలపై మొత్తము 150 బాంబులను వేసినవి.

రుష్యా

గీగా జలసంధిలో జర్మనుల నాకాదళమునకు కలిగిన నష్టము.

లండను ఆగస్టు 26:—గీగా జలసంధిలో మా నాకాదళమునకు నష్టమేమియును కలుగలేదని జర్మనులు ప్రకటించిన విషయములను చూచి నాకా యుద్ధ ప్రవీణులు పరిహాసించుచున్నారు. రష్యావారి ప్రకటనలనుబట్టి జర్మనులదాడి యుక్తా యుక్తవినతులు లేకుండ జరుపబడినట్లు తేలుచున్నది. మాదాడి నిర్బంధమాత్ర ప్రయోజకమే యని జర్మనులు ప్రకటించటం కేవలము బుద్ధిమంద్యుని తలంపబడుచున్నది. జర్మను లాంగ్ల దేశముపై దాడివేరకుమరని మాచ్చుటయూ రిపరాజయ వృత్తాంతమును వినిపింపటమైన బుద్ధి తెచ్చుకొనెదరు గాక.

గీగా జలసంధిలో మా నాకాదళము కలుగలేదు.

లండను ఆగస్టు 26:—నెట్రోగ్రాడు—గీగాలో మార్పులేట్లు ఒక ప్రకటననును వెల్లడి చేయబడెను. డిప్లొమెట్ల వద్ద యుద్ధ మింకను జరుగుచున్నది. ఆ యుద్ధరంగము మార్పు నొందుటలేదు. సాయంకాలమున విల్హెమ్ దిద్ల యుద్ధ సలిపిరి. కాని మేము వారల తిరిగివేసితిమి. బోయరు, బ్రెస్టు లూటో ఖిస్సుల మధ్యమున జర్మనీవైస్యములు వాటి శక్తింతయు వినియోగ పరచుచున్నవి. బ్రెస్టు లూటోవిస్సునకు పశ్చిమముననున్న ప్రదేశమున జర్మనులు రష్యావారిని తలపడిరి. రష్యావారు వారలతిరిమిరి. జర్మనీవారు పిస్సుమెలారికి పోయితిమి.

పోలెండులో జర్మనీవానికి కలిగిన నష్టములు.

అలహాబాద్ ఆగస్టు 26:—పయోనీరు పత్రికయిట్లు తంతివార్త పంపబడెను. లండను ఆగస్టు 28:—పోలెండులో జర్మనీవానికి 750000 నైనుకులు నష్టమైనవి. కాని రష్యావారికిం త ఆధిక మైన నష్టము కలుగలేదు. నెమ్మదివైన కోవో, నోవో జార్గివిస్సులను పట్టుకొనిన

యెడల జర్మనీవానికి లక్షలకొలది నైనుకులు నష్టముకాకపోవును. అట్టి గంగతిలో ఇంతకుండు నైనుకుల కొలుబోయి ఆదర్శముల జర్మనీవారు పట్టుకొనటకు కారణమేమైయుండునా అని వెల్లెగ్రాడు జనులు విచారించుచుండిరి. మిత్రముండలివానికి అవసరమగు ఆయుధ సామగ్రి విక్రయమును శీతకాలము ప్రారంభింపః పూర్వము తమకు వీలైనంతవరకు యుండునకు పోవలయునని జర్మను లాగ్రియతో నుండిగని కొందరు సమాధానము చెప్పిరి.

రష్యావారి యుద్ధపరికరము లధికముగట.

మే నెలకుండి రష్యావారి ఆయుధసామగ్రి నిజమై రెండింత లైనది.

ఇటలీ

ఇటలీవారు స్విమెయోయరు పట్టుకొనుట

లండను ఆగస్టు 26:—రోము—ఇటలీయులు స్విమెయోయరు ముఖద్వారమును పట్టుకొనిరి పశ్చిమింపబడెను. అధికముగ యుద్ధసామగ్రి వీరిచే జిక్కినది. ఆస్ట్రీయావారివిమాన మొకటి బ్రెస్లియాపై బాంబులవిడచెను. అందులకు రిగురు చనిపోయిరి.

జర్మనీ

జర్మనీ క్రొత్త ఋణము.

లండను ఆగస్టు 26:—జూలీన్ క్రొత్త ఋణప్రకటనలు వెల 99. నూటికి 5 శాతము చిన్న చిన్న నిక్షేపకులకు వెక్కు అకాశము లాసగ బడినవి. 615 మిలియను పౌండ్లు ఆస్తి తీర్చిన గాని క్రొత్త ఋణములోని మెక్కు పశ్చిమకార్యములకు వాడుకొనటకు వీలులేదు. ఈ కారణములే, ప్రజలధికముగ ధనమును దొరతనమువారికి అప్పగింపవలెనని వారుకోరిరి. విదేశీయప్రకటనల సమ్మిచేసి యాకొత్త రుణ ప్రకటనలకొనడం దొరతనమువారు ప్రజలపై కొల్పుచున్నారు.

యుద్ధముకాని సమయమున నైనికోవోగ్ ములనన్ను లని నిరూపించ బడినవారు.

లండను ఆగస్టు 26:—చెర్క్. యుద్ధమునకు ఆనర్హులని పంపివేయబడినవారు దేశముకాంతిగ నున్నంత కాలము వైస్య నేరకు చేర్చబడవలె అనుసరణ. నయి న్య కా స న ము న చేయవలసిందని ఒకటిల్లు జర్మను రాజ్యాంగ నిభ లో ప్రవేశపెట్ట బడెను. ఇట్టి వారు లలో గూడ ఏదో ఒక విధముగ నేర నొనర్చుటకు పనికివచ్చు వాయురేమా యన్వితతో యీ సరణము చేయబడుచున్నది.

డచ్చివారి దేశములపైనుండి జర్మనీవారి జన్మింపు పోవుట.

లండను ఆగస్టు 26:—అమ్మెన్ బెర్గ్—17 వ తేదీని ప్లీలెండు వైకుండి జన్మింపు వెల్లెండులకు జర్మనీవారు డెన్మార్క్ వారిక్షమాపణవేడిరి బలమైన గాలివలన జన్మింపు విమానమును సరిగ నడిపించుటకు వీలులేకపోయిందని కారణమున తెలియపరచిరి.

టర్కీ

డార్జి నెల్సులో ఆంగ్ల పరాను సేనలకు విజయము.

లండను ఆగస్టు 25:—ఆంగ్ల సేనాని ఎడమ పార్వ్యునందలి నైనుకులు ఉత్తర భాగమున 80) గజముల పొడుగున తురుష్కుల కండకములకు పట్టుకొని రని ప్రకటించబడినది గాని ఏతేదీని పట్టుకొనిరి వివరము తెలిప బడలేదు. 28 వ తేదీ రాత్రి డక్షిణభాగ మునున్న పరానువారు శత్రుసానము పైబడి పట్టుకొనిరి. పరానువైమానకు లనేక ప్రదేశములపై బాంబులను వేసిరి. ఒక వెద్ద తురుష్కు నైనుక వాక్ లంగరు వేసికొనియుండ నొక విమానము దానిని ముంచినది.

గల్లిపోలిలో సంకులసమరము.

లండను ఆగస్టు 25:—సోఫియా—స్థితిపరమాద కరముగ నున్నట్లు ప్రజలను కొనుచుండిని కాన్స్టాంటి పోపిలు నుండి తెలియపర్చినది. గతవారమున గల్లిపోలిలో తీవ్రమైన పోరాటము కలిగెను. ప్రతికోజున జేలకొలది గాయపడిన నైనుకలు కాన్స్టాంటిపోపిలకు వచ్చుచున్నాయి. డాక్టర్లుగ్రాత్రైనుకులు పోవుచుండిరి. కొట్టెలును బాగున దొరకుట లేదు.

ఆంగ్ల జలాంతర్గామి రెండు నౌకల ముంచుట.

లండను ఆగస్టు 26:—ఆంగ్ల జలాంతర్గామి మరెండు నౌకల మార్గోకోసముద్రమున ముంచిరి. ఒకదాని నిండ ఆహారపదార్థములును, రెండవదానినిండ ఆయుధసామగ్రియు నుండెను. టర్కీవారు బాగులేక విశేష బాధల నందుచున్నారు. దీపములకు బాగువాయువుకు బదులు కిరణసాయులను వాడుచున్నారు.

రుమేనియా

రుమేనియాకు అంత్యలేఖలు పంపుట.

లండను ఆగస్టు 26:—సోఫియా—టర్కీవారికి ఆయుధ సామగ్రిని కొరతవుటకు గాను రుమేనియావారికి జర్మనులు అంత్యలేఖలు పంపబోవుచుండిరినిబుఖారెస్టులోని ప్రజలు భీతిని జెందియున్నారు. రుమేనియా నైనుకులు ఫ్రెంచ్ లుకద్ద చేర్చబడుచుండిరి. యుద్ధ సామగ్రితో నింపబడిన రైలుబండ్లు కొన్ని యిచ్చట అపివేయబడినవి. జాస్పికద్ద గూడ నైనుకులు కూర్చబడుచుండిరి. కిరణసాయులు గనులుగల ప్రాంతముల నైనుకు లాక్రమించుకొనిరి.

అమెరికా

కొంటుబెరను ప్లాప్రుగారి తుమాపణమును తిరస్కరించుట.

లండను ఆగస్టు 26:—న్యూయార్కు. కొంటుబెరను ప్లాప్రుగారి తుమాపణము నిష్ప్రయోజకమైనది. ఆ తుమాపణము నిరాధారమున అసంపూర్ణముగానున్నది. నిర్ధారణముగ ప్రత్యుత్తరము కావలెను. జర్మనులమాట విశ్వసించ వీలులేదని పత్రికలు వ్రాసినవి.

అమెరికా, జర్మనులు.

అలహాబాద్ ఆగస్టు 26:—పయోనీరు పత్రిక క్లిట్లా తంతివార్త పంపబడెను:—న్యూయార్కులోనున్న విశేషగడయల్లీ బెల్గిగాపు పత్రికకు యిట్లు తెలియపరచెను. మిత్రముండలివానికి మీరు ఆయుధ సామగ్రిల సందిచ్చియెడల మిమ్ముల వెద్దనైనుకదుర్గములలోనుంచి వాధింతుమని జర్మనీవారు అమెరికాలోనుండు నర్తకసంఘములను వెదకించిరి. మిత్రముండలివారు కొన్ని ఆయుధ సామగ్రిలకొర కొకనర్తకసంఘముతో ఏర్పాటుచేసికొ. 6. మరొక నర్తకసంఘము వారితో మిత్రముండలివారు ఏర్పాటుచేయుకొనియెడల వారు వేరమురి వాటింప దిత్తురు. మేము సాధ్యమైనంత కాలము అలస్యముచేయుచుమి లోపాయకారిని ఈనర్తకసంఘమువారు పిలిచి యాలోనున్న కన్నలు జనరలుగారితో వెక్కునర్తక సంఘము వాటిట్లే ప్రవర్తించిరి.

డెన్మార్క్

ఇ 13 జలాంతర్గామిలో హతులైనవారి ఖననకర్మ.

లండను ఆగస్టు 25:—కోపకు హేగను—ఈ జలాంతర్గామిలో హతులైన వారి ఖననకర్మకు హతకేఫులు గూడ వచ్చిరి. ఆ కర్మకు చాలమంది వచ్చిరి. హతులకు తమతోడి నాకాభిలులనుచూచి హతకేఫులకు వారు చకితచిత్తులై కంట దడిచెట్టిరి. డెన్మార్కు నాకాదళములోని వారు శరవేటికలను వహించి, వానిని విచారు కాకకు గొనిపోయిరి. పిమ్మట సంశ్చకర్మ మూచకములుగ ఫిరంగులు కాల్చబడినవి. ప్రజల శికోశవ్యవహారాలై తీరమున నిలచియుండి విచారునాక డెన్మార్క్ యుద్ధనౌకల సురక్షణముక్రింద నాకాశ్రయము నుండి బయటదేసినది. ఆంగ్ల జాతీయగీతమును బాండుమేళమువారు వాయించిరి. నాకాదళమువారు శౌరవాధ్యము. తుపాకులను గాల్చిరి. డెన్మార్కు రాజప్రతినిధి విచారునాకవిదా వెళ్లెను.

చెన్నపురి

ఒక డిద్దరుబిడ్డలతో నేటనురుకుట.

కల్లికోట ఆగస్టు 27:—చల్లాపురములో ఒక మోడిలా నిన్నరాత్రి వరదవచ్చి పొరలి పోయియున్నది. తన ఇద్దరి బిడ్డలను పడదోసి తానుగూడ బడెను. ఆ బిడ్డలలో నొకబిడ్డ తరము లేరినది తక్కిన 2 కరములకు ఇంకను లేలలేదు. ఈ వాతమున కింకను కారణము తెలియలేదు.

సాక్షాత్తును ఆజన్మ 26:— నేను మరల పశ్చిమము వైపు
మొనడి. సర్ బెంజిను గాబట్టె సగు గా రభ్యక్షులుగానందెరి.
బంతు సంహార కానియును పరజాలు చేయుదినవి. ఈకాసన
మును క్రంపుగాను ప్రతి గాంచిన కాసన మంగీకరింపబడినది.
కర్నలు డిన్ని గు గారు వై ద్య వామ మే న
కాసనమును ప్రతిపాదించిరి. ఈకాసనము ప్రభుత్వోపయక్తము
కాదనియు త్యజింపదగినదనియు మానసియునును రావులవా
ద్దరులునగు విఘోల్కూర కెల్కూర గార్లును రాయలబాదురు
మొదలు గారున దీక్షితు గానను సర్ బేసిక బోసు గారును వా
దించిరి పర్యవసామున అంకుల వారులం సంఖ్య హెచ్చునట
రలని కాసనము ప్రతిపాదంపబడినది. దీని వలెలిందులు కొక
పత్తేక సంఘ మేర్పరపబడినది.

మానసియులగు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు.

నాగపూరు ఆగస్టు 26:— నిన్నను శాస్త్రిగారు మా కుమార్తె శాలకు వెళ్ళి, కిక్కులు తాననగ కేసి నేటి రాత్రి కిక్కులకు కుదరనించెదరు.

బేసంతు

ఒక మేజిస్ట్రేటుగారు చిత్రమగురు తీరపును చేయుట.

బాంకిపూరు ఆగస్టు 26:— దీవాజపూరు కలుడివిజ నలు మేజిస్ట్రేటుగారు కేసులోనున్నను తీరపుచేసిరి. కేసు లను దాఖలు చేయుట కరెన్సీ బాండ్లగులన స్వీకరణను బాం కిపూరునుండి తీసికొని వచ్చి నవో వారికేసులు కొ ట్టి. కేసులగును - అని ఈ మేజిస్ట్రేటుగారు కొక కేసును కొట్టి కేసుగా పాట్ల జడ్జిగారికి విప్పించుచు స్వీకరణ ఈ సమా చారమును ఫిర్యాదీపక్షమున తెలియెను. ఈ కేసును మరయొక మేజిస్ట్రేటు విచారించునట్లు జడ్జి గారు తీర్పు విచ్చి కేసు స్వభావమును జడ్జి తీర్పు చెప్పుకలెను. వాదించవచ్చు స్వీకరణను కొట్టి కాదని నుడిచిరి.

సిమ్లా

రాజకృతినిగాకి వచ్చిన తుతిశార్త.

సిమ్లా. ఆగస్టు 26:— ఈనెల 25 వ తేదీన ఇండియా మర్చెంటైలుల తుతిశార్త నంపిరి.

రిహ్వారంగము.

మధ్యభాగమున రహ్వారంగ ప్రతిపాదన పోరులు అల్ల లులన వెకకకుబోవుచున్నాడు. రీగా జిల్లాలో మార్చేమియును లేదు. పశ్చిమమున జోన్స్ ద్వీపస్థుల ప్రాంతములలో మార్చు లతో గూడిన పోరు జరుగుచున్నది. కొవ్వొత్త విల్లులకు మధ్య రహ్వారంగ కేంద్రపులని కోర్కెం చియున్నాడు. చోబుర కేసునకులమధ్య బసావికొంటులను ధ్వంసముచేసి రహ్వారంగ వాని కదలిపోయిరి. వారు బరు ననులకుమధ్య కేంద్రపుల బలమున పోరినను వారి నెది రించుచు రహ్వారంగ భద్రముగ వెళుక పోగలిగిరి. పులవా బరుసంగమునకు తూర్పున నున్న స్థానములను రహ్వారంగ విడిచిపోయిరి. బెటిల్ విల్లులకు దక్షిణమున బరునకికి తూర్పుభాగమున మాకు జనుము కలిగిన దని జర్మనులు ప్రక టించిరి.

కాన్పూరంగము

వాన్జెనులో తీర్పుల పోరు జరిగినది ముపేను లో పరాను వారా క్రిమించిన స్థానములను మరల పట్టుకొనుటకు జర్మనులు చేసి ప్రయత్నించుట సాగలేదు. బెర్లిన్ వారు వారునులనిద 7 పరానునిమాములు బాంబులను వేసి వి పెర్లును బసావిని ఆగ్నేయలో యుద్ధముజుగిరి.

ఇది లీరంగము.

ఇనట కేసులు తెలియుచులేవు.

సర్. చలీతమాముగారు నైజాముగారికి

పండు చేయుట.

సిమ్లా ఆగస్టు 26:— నేను సాయంకాలము విందుజరిగి నది. చాలమంది వాక్యత్యక్తులును క్లిష్టా భాగ్యులు గారును మున్నగు దేశీయవ్యక్తులును ప్రాశస్త్య తీర్తి వారీయలును విందుకు వచ్చిరి.

ఇరుపదాముల ఆదాయము.

సిమ్లా ఆగస్టు 26:— హిందూదేశ మందలి అన్ని ఇరుపదాములు 1-4-14 మొదలు 14-8-14 వరకు వచ్చిన సామ్య కన్న 1-4-15 మొదలు 14-8-15 వరకు వచ్చిన సామ్యము. 14,29,206 లక్షలమున్నది.

పట్టునేయువిధానమును నేర్పుటకొక పాఠశాల.

సింలా ఆగస్టు 26:— సింలాలో పట్టునేయు విధా నమును బోధించు కొక పాఠశాల నేర్పుచు తమనూదన మును కేతునీస కమిషను ఆరు టకరుగా ఇచ్చియావోర తనమువారికి పంపుకొనిరి.

పెంగాలు నాగపూరు రయిల్వేవారి ఇలాకాను పనిచే యు వుదొంగలును దగులు రి సంవత్సరముల నకును కాగానే తప్పక పుర్యోగము చాలించుకొనలేనని కంపెనీవారు యేర్పా టుచేసిరి. ఈయేర్పాటు కాలై 1 వ తారీఖు నుండి ఆయులు తొనికి చేబును.

కుప్పకు తెలము

డబ్బీ 1 కి నెల 0-8-0 వి. పి. సహా 0-12-0

ఈతెలము పాడలు, బొట్టి, తెలుపు, నలుపు కుప్పలకు రాయుటకు ఉపయోగించును.

అమ్మకంజనం దీని 6, తియిశెట్టికిది, మనరాను

వాతావరణ సితి.

1915 సం. ఆగస్టు నెల 27-వ తేది.

ప్రదేశములు.	కడవి 24 Xంటు లలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత	వర్ష పాతము.				
		తొలికడవి 24 Xంటులలో	తొలికడవి 24 Xంటులలో	కడవి 24 Xంటులలో	కడవి 24 Xంటులలో	కడవి 24 Xంటులలో
గోపాలపురము	29.480	85.2	79.7	117	21.58	22.44
వారేరు	29.511	85.2	75.8	08.8	28.91	16.47
కాకినాడ	29.575	82.8	76.3	0.18	21.71	16.84
బందరు	29.691	81.1	73.9	07.5	24.95	18.66
గుంటూరు	...	80.2	74.8	24.4	22.62	...
నెల్లూరు	29.688	85.6	78.3	...	8.88	8.18
మద్రాసు	29.712	92.8	79.9	0.1	11.44	11.88
కడపూరు	29.742	9.1	79.3	...	9.50	10.57
నాగపట్టణము	29.766	92.9	79.3	...	6.87	8.96
కొలంబూ	29.851	86.4	78.3	...	86.31	36.78
తిరువనంతపురము	29.869	83.0	75.0	...	45.89	37.12
కొచ్చిక్	29.844	83.8	75.7	0.15	88.17	79.47
కల్లికోట	29.848	82.1	73.9	0.59	57.43	91.77
మంగళూరు	29.804	80.8	73.1	1.42	31.47	10.45
బొంబాయి	29.756	85.6	78.5	0.01	62.85	56.66
హైదరాబాదు	29.699	74.8	69.6	1.05	29.25	18.17
అనంతపురము	...	84.0	71.9	0.42	9.85	8.79
బళ్లారి	29.751	82.5	71.7	0.32	13.89	8.65
కర్నూలు	29.764	78.8	72.8	0.24	10.88	14.60
కడప	29.727	81.2	74.6	0.28	11.58	14.47
బెంగళూరు	29.787	81.2	66.6	0.23	17.65	17.51
కొడైకణము	22.789	63.2	53.8	...	23.47	25.85
ఉదకమండలము	22.966	60.8	52.7	0.11	37.11	31.31
కోయంబత్తూరు	29.832	90.4	70.9	...	9.57	8.10
నెల్లూరు	29.742	68.3	75.2	...	20.22	18.42
నెలము	29.802	90.4	75.0	...	20.54	21.18
తిరుచనాపల్లి	29.781	95.5	79.0	...	9.98	11.31
పుదుకోట	29.786	91.5	78.5	...	19.77	14.78
చుళుర	29.772	93.1	78.4	...	12.21	11.93
తిరునల్వేలి	...	...	...	...	5.9	5.83

బంగారోభాతమునకు పుత్తరమున తుపాను మెల్ల మెల్ల గా అధికమై బరిస్సా సముద్రతీరమునకు వ్యాపించుచున్నది. ద్వీపకల్పములో అనేక ప్రదేశములందు గాలి చెక్కగా వీచుచున్నది. దీశలందు గాలి పశ్చిమ వాయువ్యముల మధ్యగ వీచుచున్నది. బంగారోభాతమునకు పుత్తరమున గాలి అతిపుర వడిగా వీచుచున్నది. సగ్గారులలోను గలబాం సముద్రతీరము నం దధికమునకు సముద్రము అల్లకల్లోలము గానున్నది మధ్య మెట్టస్థితి సగ్గారులలోకి మొదలు రి డిగ్రీలవరకు తెక్కున గాను, కట్టలకులలో అధికముగాను, యితర ప్రాంతములందు మారకను యున్నది. ముప్పు విడవక మూసుకొనియున్నందులకు బాటి ఫ్లష్ట స్థితి కమ్మనగానున్నది. రాజధానికి పుత్తరమున వర్ష స్థితి చాల కల్గి యున్నది. రాత్రి పుష్ట స్థితి కిత్తమండల ములోను సగ్గారులలోను సాధారణముగ వ్రుండు దానికంటె తెక్కున గాను యితర ప్రాంతములందు తెక్కున గాగాని అధికము గాగాని వ్రుండుచున్నది. చెప్పే పట్టణపు సముద్రతీరమునందు దప్పు యితర ప్రాంతములందు కేసు లోనియగాను ముప్పునునుకొని యు వున్నది. రాజధానికి పుత్తరమున, పడమటిసముద్రతీర మందును వానకురియుచున్నది. కొన్ని ప్రాంతములందు అధిక ముగా కురుచుచున్నది. గుంటూరులో 2.44 ఇంక్చుల వాన కురిసియున్నది. దెలియవచ్చుచున్నది.

ఉత్తరమున వర్షముగురియు సూచనలు కొన్ని గలవు.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను, వారానరణ శాస్త్రిజ్ఞుడు.

స్వాయస్థాన వార్తలు.

ఆగస్టు నెల 26-వ తేది.

మదరాసు హైకోర్టు

మరణించిన కిల్లీ - ప్రధాన స్వామి కుమార్తె ముగ్ధాను స్వామిమూర్తి ఎదులింగు గారున నేడీ ప్రకారం పేర్కొనబడిన వారి హైకోర్టు కిల్లీగా చేర్చుకొనిరి. - కే. పి. కం. య్యంగారు, పి. పి. సుందరకమ్యంగారు ఎన్. కే. పాస్సా రధిగారు, పి. ఆర్. శ్రీనివాసుగారు. వీ. శ్రేష్ఠ వారాయణ య్యంగారు, పి. ఎన్. రామరావు గారు.

పట్టుగండరగోళము - పూర్వము కిల్లీ 2 మైళ్లదూరములో నున్న పట్టుగ్రామపు వాస్తవ్యులగు 21 మంది మామమ్మదే యులు, గలభాచేసి గుడ్డి ప్రమాదములు కలిగించిన దునకుం గాన, చెగల్పట్టు నెమ్మన జడ్జిచే వివిధముగా శిక్షింపబడిరి పూర్వములో నమ్మకమునకులపాకులమీద చెల్లి పవలసిన రుసుమును గూర్చి హిందూమతముదీక్షవివాదముకారణముగా నొకపాట్లాట జరిగెను. అదియే పై వ్యాజ్యమునకు మూలము. మామమ్మదేయులు నెవచ్చు కోర్టు తీర్పుపై అసీబు చేసిరి. స్వామిమూర్తులు తాల్పిల్లి ఫిలిప్సుగార్ల యెదుట అప్పెలెంట్ల తరఫున ఇ. ఆర్. ఆస్సారను గారును పి. ఆర్. వారాయణ స్వామియ్యంగారును నీ క్రిందివిధముగా వాదిం చిరి:— “ప్రతిమద్రాసుకి విశేషముగా సాక్ష్యమును ప్రత్యే కించి ప్రురవణుపడలేదు. ఆప్రవణుపడదని సాక్ష్యము పైతము కొంతమంది మద్రాసులు మాత్రమే యగ్నిప్రమాద ములు కలిగించినట్లు నిరూపించుచుండ, క్రింది కోర్టు వారందఱు మద్రాసులను ఆనేక మునకై శిక్షించుట యశ్రమము.” ఇదిక్ ప్రాసిక్యూటరుగారు ప్రత్యామ్నాయముగా సిడ్నీస్మిత్ గారి క్రింది విధమున వా దించిరి:— క్రిందికోర్టువారు విధించిన శిక్ష - తక్కువగ నున్నది. అందఱు మద్రాసుల శిక్షలను అధికపలవ నలసి యున్నది. అందులో అల్లరికి ప్రధాన కారకులైన నలుగురి శిక్షలను ప్రత్యేకించి హెచ్చించవలసి యున్నది. ఇంకను తీర్పు చెప్పడలేదు.

మాన్ శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి ఉపన్యాసము.

నాగపూరు ఆగస్టు 27:— గొ. మహతగాన అగ్రా నవాధికులుగ నండినపరిలో యువజనుల కుండలపరిక కొన్ని ఆశీషములగూర్చి గొ. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు నాగపూరు విద్యార్థులకు ఉపన్యాస మిచ్చిరి. ఉపయోక్తమున విషయ ముల శ్రీ శాస్త్రిగారు 1 గంటకంటె బోధించిరి. ఈ సాయం కాలమున భారతీయ జాతీయసంఘమునవద్ద మరి ఒక ఉపన్యాస మిత్తురు.

మదరాసు కార్పొరేషన్.

స్పెషలువర్క్సు డిపార్టుమెంటు.

వాటర్ నర్క్సు సెక్టర్

కంట్లాక్టు డబ్లియు. డబ్లియు. నె 11

దుక్కినీసము, (Piglead)

దారము (Yarn) నీసపునాలు (Lead wool)

100 టన్నుల నీసపు దుంగులు, 10 టన్నుల దారమును, 3 టన్నుల నీసపు నూలును స్టల్లయి చేయుటకు గాను పెట్టుకొనబడు టెండర్ల మద రాసు కార్పొరేషన్ ప్రసిద్ధింపబడు 1915 సంవ త్సరము సెప్టెంబరు 6 తేది సోమవారము మధ్యా హ్నము నరకు తీసికొనెదరు.

మదరాసు కార్పొరేషన్ రివిన్యూ ఆఫీసు వారికి దరఖాస్తు చేసికొని రు 3 లు చెల్లించి స్టల్ల యన కంట్లాక్టు, టెండరుల అచ్చుభారములు వారిక గలవు. కాని యిగ్నాస్కా తిగి యియ్యబడనేరదు.

పై యిగ్నోగీయులవలె టెండరుదార్లు టెండ రొక్కొకటికి రు 100 లు హమీగా తెల్లించి, అందుకుగాను తమ కొసంగిబడు రిసీరును టెండరు లో జతపరచి సంపుకొన వలయును.

నేపీయనపార్క్ } జె. డబ్లియు. మేడలే
26 ఆగస్టు 1915 } స్పెషలు ఇంజనీయరు

THE GREAT WAR.

German Ideas of Freedom.

SIR E. GREY'S SMASHING REPLY.

German Munition Works Bombed.

ENEMY SUBMARINE SUNK BY AIRCRAFT.

MUNITIONS: GERMAN ULTIMATUM TO RUMANIA FEARED.

[Reuter's Agency.]

CREAT BRITAIN.

A German Submarine Destroyed By Naval Aeroplanes.

LONDON, August 26
The Admiralty announces that the naval aeroplanist squadron under Commander Arthur Bigsforth destroyed single-handed to-day a German submarine

Sir E. Grey on the Situation.

A Reply to Dr von Bethmann-Hollweg

LONDON, August 26
Sir Edward Grey has to-night issued a smashing reply to a recent speech by Dr. Von Bethmann Hollweg. The reply shows that Germany alone is responsible for the war, and says the Chancellor's speech means that Germany is to be supreme. Freedom for other nations must be what Germany metes out to them. Germany alone would be free to break international treaties, to crush, to refuse all mediation, to wage war, to break all rules of humanity on land and sea. Yet while Germany acts thus, her commerce must remain free in time of war, as if in time of peace. Sir E. Grey affirms that the freedom of the sea may be a reasonable subject for discussion and definition and agreements between nations after this war, but not by itself alone, while there is no freedom and no security against war and against German methods of war on land. If there are to be guarantees against further war let them be equal, comprehensive and effective guarantees, that will bind Germany as well as other nations. Sir E. Grey then turns to the speech made by the German Minister of Finance, in which he said that for decades to come Germany claims that the whole of the nations who resisted her should labour to pay her tribute in the form of war indemnities. Sir E. Grey emphasises that not on such terms can peace be concluded or the life of other nations than Germany be free or even tolerable. The speeches of the Chancellor and the Finance Minister show that Germany is fighting for supremacy and tribute. If that is so, and so long as it is so, our Allies and we are fighting a must fight for the right to live, not under German supremacy but in real freedom and safety.

English Press Criticism.

The papers warmly approve Sir Edward Grey's masterly reply to Herr von Bethmann Hollweg and affirm that it clearly shows that Germany's idea of freedom is "a free fox in a free henroost."

The Survivors of E. 13. Impressive Funeral.

LONDON, August 25
COPENHAGEN - The survivors of E. 13 attended the impressive funeral of their comrades. The Bluejackets were moved to tears. The congregation was distinguished and fully representative. Members of the Danish navy carried the coffins to the chapel of the funeral ship 'Vidar' which amid funeral salutes with bare headed crowds on shore left the harbour, escorted by Danish Destroyers. The Band played the British National Anthem and the marines gave the salute. A representative of Denmark was on board the 'Vidar.'

We Envy our dead Comrades.

LONDON, August 26.
COPENHAGEN - A striking incident occurred on the occasion of the departure of the bodies of the crew of E. 13 for home. A young Danish Officer on the quay advanced to the British commander and said what an awful sorrow this must be. The Commander smiling sadly replied: "No sir, we rather envy them."

Why are the Englishmen Merry?

A PUZZLE TO GERMANS.

Returned Prisoners' Stories.

LONDON, August 26
Enthusiastic scenes occurred at Tilbury on the occasion of the arrival of 270 wounded prisoners from Germany. The men despite their wounds were most cheerful and were surprised to find everything as usual as the Germans had told them that London had been burned by Zeppelins. The prisoners said in interview that the Germans don't understand why we are always merry and bright. They meanly stopped our games but then we sang.

More Awards to Heroes.

Indian Army D. S. O. Winners.

LONDON, August 26
A 'London Gazette' announces the award of thirteen distinguished service orders and twenty-one military

crosses. Among the former are Major Nightingale, Fifth Gurkhas, for most conspicuous gallantry at Krithia on June 4th. Captain Abbott, Sixth Gurkhas, for gallant and distinguished conduct on June 28th and 29th. At Gallipoli Captain Rawson, twenty first Kohat Mountain Battery, for gallant conduct and distinguished service on May 14th. At Gabatepe Captain Ryan, Sixth Gurkhas, for daring reconnaissance at Krithia on May 13th and gallant work on June 28th and 29th. Captain Thom, Twenty first Kohat Mountain Battery, for exceptional and gallant conduct at Gabatepe on June 21st and 26th.

Among the recipients of Military Crosses are Captain Rossiter and Captain Whitting, both Twenty sixth Jacobs Mountain Battery for gallantry at Gallipoli.

Voluntary or Compulsory Service.

Pierce Debate in British Press.

LONDON, August 25.
The newspapers are fiercely debating the question of voluntary or compulsory military service. The "Northcliffe" papers are taking the lead in the agitation against the present voluntary system which is vigorously defended by Liberal organs. The dispute is not waged on party lines for the 'Daily Telegraph' is opposing the 'Times' and the 'Daily Mail' and a leading article it published saying that the country must trust the Government has caused much jubilation.

FRANCE.

French Bombs on German Munition Works.

LONDON, August 26
PARIS - Only artillery and grenade liveliness is reported from many sectors.
A French aeroplane dropped bombs on important Railway junctions at Offenburg and Baden while a record air raid was made upon the Dillingen ironworks yesterday. The Aeroplanes then shelled the armour plate factory north of Sarrelouis. A flotilla of sixty two aeroplanes flying in four detachments threw with precision over 150 bombs thirty of large calibre on great munitions works.

French Rescue Work.

Prevented by Shore Batteries.

LONDON, August 26
Particulars of the sinking of the German Destroyer off Newport show that the French started to rescue the crew but the shore batteries opened a hot fire compelling the Frenchmen to leave the crew to their fate.

Japan and the Allies.

Pronouncement by Baron Ishi.

LONDON, August 26
PARIS - Baron Ishi, the Japanese Ambassador here, who has been appointed Japanese Foreign Minister, stated in an interview that his first care would be to draw still closer the ties between Japan and the "Triple Entente." The lot of Japan was completely bound up with that of her Allies. After this terrible war the relations between Japan and the Entente Powers must be strengthened, not only for their respective interests, but above all for the interests of the peace of the world.

Calm in France.

Cannonades and Grenade Fighting

LONDON, August 26
PARIS - A communique says that there have been only cannonades and grenade fighting in various sectors, especially in Artois and Argonne.

Frequent Artillery Duels.

LONDON, August 26
PARIS - A communique says that artillery duels have occurred on the whole front. They have been particularly violent north of Arras. In Champagne, Argonne and Bois Le Pretre the French heavy guns effectively replied. A German aeroplane dropped bombs on Versoul killing a woman and child.

RUSSIA.

The Survivors of the "Sivoutch". Their Narrative

LONDON, August 26
PETROGRAD - Five sole survivors of the "Sivoutch" have arrived at Revel. They narrate that their vessel fought the German cruiser and two torpedo boats for half an hour. Her last shell sank a German torpedo boat.

TELEGRAMS.

Riga Situation Unchanged. German Attacks Repulsed.

LONDON, August 26
PETROGRAD - A communique says that the situation in the Riga district is unchanged. Fighting at Dvinsk continues and the front is approximately unchanged. Feeble evening attacks near Viina were repulsed. The Germans continue to exert the maximum pressure between Boer and Brestlitovsk. The Russians repulsed the attacks west of the latter. The Germans are endeavouring to advance on Pischia Malory to the road south of Brestlitovsk.

RUMANIA.

MUNITIONS FOR TURKEY. Feared Ultimatum to Rumania. Active Military Preparations.

LONDON, August 23
SOFIA - It is feared in Bukharest that Germany is about to send an ultimatum to Rumania on the question of transit of munitions to Turkey. It is reported that Rumanian troops are concentrating at Predoal where many railway trucks laden with war material have been stopped. Troops are also concentrating at Jassay and the petroleum regions have been occupied by the military.

TURKEY.

British Submarine Successes. Turkish Transports Sunk

LONDON, August 26.
A British submarine has sunk another two transports in the Sea of Marmora one laden with supplies and the other with munitions. Turkey is suffering intensely from a shortage of coal and towns are adopting petroleum instead of gas for lighting.

Violent Fighting in Gallipoli. Turks Consider the Situation Grave.

LONDON, August 25
SOFIA - Information from Constantinople shows that the population considers the situation grave. There has been violent fighting at Gallipoli during the past week and every day thousands of wounded are arriving in Constantinople and fresh troops are going to the Dardanelles. There is a scarcity of bread and coal.

THE DARDANELLES

British and French Successes. Turkish Transport Sunk.

LONDON, August 26
A communique from the Dardanelles affirms that the British left wing in the northern zone carried another eight hundred yards of Turkish trenches, but no definite date is given. The communique adds that the French in the Southern Zone during the night of August 23rd stormed an enemy post. The French aeroplane squadron bombed various military points. One aeroplane sank a big Turkish transport at her moorings.

ITALY

An Italian Success.

LONDON, August 26
ROME - The communique says that the Italians have captured the head of the Stimo valley taking eight huts and much ammunition and material. An Austrian aeroplane dropped bombs on Brescia killing six civilians.

HOLLAND.

Strong Wind Makes Zeppelin Unmanageable. Germany's Apology to Holland.

AMSTERDAM, August 26
Germany has apologised for a Zeppelin flying over Vlieland on the 17th inst. when the Dutch opened a vigorous fire on it. It is explained that a strong wind made the Zeppelin unmanageable.

NEW ZEALAND.

The New Zealand Registration Bill. Its Scope and Provisions.

LAHORE, August 26
The following is the "Civil and Military Gazette's" cablegram - London, August 25. - The New Zealand Registration Bill introduced by the Premier provides for asking men between the ages of 19 and 45 whether they have volunteered for the front, whether they are willing to volunteer or serve in any other capacity and if not, why.

GERMANY.

No Absolute Exemption. For Rejected Men.

LONDON, August 26.
BERNE - A bill has been introduced into the Reichstag amending the army law by providing that men rejected as permanently unfit shall be absolutely exempt from service only in peace time. It is evidently hoped to find some even among these unfit men capable of service in some form or other.

Germany's New War Loan. Government's Appeal to the Public.

LONDON, August 26.
ZURICH - Germany's new war loan will be at 99 and bear five per cent interest. Great facilities are being given to the small investor and the public is urged to contribute to the utmost as obligations of 675 millions

TELEGRAMS.

sterling must be discharged before any portion of the new loan will be available for current needs. The Government urges the selling of foreign securities and the buying of the new loan.

German Losses in Poland.

Why Costly Methods were Adopted.

ALLAHABAD, August 26.

The "Pioneer" cables:—
LONDON, August 23. The German losses in Poland are estimated at 750,000. The losses suffered by the Russians in their rearguard action do not approach anything like that figure. There is some speculation in Petrograd as to why the Germans sacrificed an enormous number in taking Kovno and Novo Georgievsk by sheer weight of men, when slower methods would have been cheaper and surer. It is suggested that the Germans were anxious to make the maximum advance before the winter and before the Allies could be adequately supplied with munitions.

Russian Munition Output Increasing.

The "Daily Mail's" Petrograd correspondent states that the Russian output of munitions has doubled since May.

UNITED STATES.

Count Berastorff's Apologia Discredited.

LONDON, August 26.

NEW YORK.—Count Bernstorff's apologia has fallen quite flat. The press describes it as vague and incomplete and demands a definite answer not equivocation. Germany's word cannot be accepted.

Naval experts ridicule the German denial of losses in the Gulf of Riga, and say that the Russian accounts show that the attack was reckless and ill-planned. The German version pretending that attack was merely a blockade is described as simply asinine. The German disaster is regarded as an excellent lesson to people who talk of the invasion of Britain.

Germans in America.

Terrorised by Berlin Authorities.

ALLAHABAD, August 26.

A "Pioneer" special cable says:—The "Daily Telegraph's" New York correspondent says that the documents published prove that the German Government sought to coerce the German firms in America, threatening punishment in German military fortresses if they supplied the Allies. One firm accepted an order on an understanding with the German Consul-General in Philadelphia that it did so simply to prevent its being given to a firm that would carry it out promptly, and that it would itself delay the delivery as long as possible. This method has been successfully employed by many German concerns.

American Exchange.

LONDON, August 26.

The "Times" states that the colleagues of Sir Edward Holden who is proceeding to New York to deal with adverse American exchange will be Lord Reading and Sir Babington Smith.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

SIMLA.

War cable to the Viceroy.

SIMLA, August 26.

The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State for India.

The Russian Theatre.

LONDON, August 25.—The Russians are slowly retreating in the centre stubbornly contesting each position. In the Riga district no change is reported. Westward towards Jacobstadt and Dvinsk there has been fighting with alternating success. Between Kovno and the Vilna, the Russians are holding the enemy's offensive. Between the Bobr and the Narew the Russians have retired from the positions on the left bank of Bobr and in accordance with this movement evacuated Oswiec after razing the fortifications. Between the Narew and the Upper Bug the enemy made very stubborn attacks east of Bielsk and the success with which these were repulsed facilitated the Russian withdrawal to new positions.

German Advance Claimed.

The German communique says that the Russians evacuated the positions east of the confluence of the Pulva with the Bug. Battle on the eastern bank of the Bug to the south of Brest-Litovsk continues and both the Germans and Austrians claim advance.

Violent Fighting in Vosges.

The French report violent fighting in the Vosges, but repulsed all the enemy's attempts to regain the lost ground in Champagne. On front Perthes, Beausejour and in Argonne almost incessant fighting with grenades and bombs prevails. Seven French aeroplanes bombed the stations of Tergnier and Noyon.

From the Italian front nothing important is reported.

A Silk Weaving School at Simla.

SIMLA, August 26.

Commissioner Booth Tucker of the Salvation Army has submitted a proposal to the Government for opening a Silk Weaving School at Simla.

TELEGRAMS.

Reorganisation of U. P. Establishments.
Additional Expenditure Sanctioned.

SIMLA, August 26.

The Secretary of State has given his approval to the proposal made by the Government of the United Provinces for the re-organisation of the ministerial establishment of the Province. This will involve a recurring expenditure of about five lakhs and thirty thousand rupees, but will give the much needed relief to the poorly paid clerks in the districts. It may be recalled that the re-organisation of the ministerial establishment took place several years ago.

The Programme of the Board of
Scientific Advice.

Important Work on Hand.

SIMLA, August 26.

A Meeting of Board of Scientific Advice was held last spring when programme of work of various scientific departments for 1915-16 was settled. The Meteorological Department will publish results of the work of the aerial observatory at Agra and will continue detailed cloud observations at several stations and experimental work on vertical air currents at Agra. In the region of astronomy direct photograph of sun and photographs of spectrum will be continued. As regards seismography Milne instruments at Calcutta will be dismantled. The Survey Department in addition to gravimetric and magnetic surveys will study atmospheric refraction. Geological surveys will be continued in Bombay, Central India, Rajputana, Central Provinces, Burma and Kashmir. Economic enquiries will include petroleum in the Punjab Frontier and Baluchistan. The Botanical survey will continue exploration of Travancore. Dr. Leather, Agricultural Chemist, will carry on experiments in the refining of saltpetre and will continue tests of sugar beet and sugarcane at Tarnali farm which already proved to be matters of first importance. Mr. Howard, Economic Botanist, will continue his work on plant breeding and plant improvement. Mr. Shaw, Mycologist, will investigate into (1) ugra of paddy, (2) smut of sugarcane, (3) wilt of cotton, sesamum, gram and chitti, (4) black thread disease of rubber, (5) blight of opium poppy. Mr. Fletcher, Entomologist, will give his attention to general investigations of crop pests and specially of pests of rice, sugar cane, cotton, of fruit tree, and of stored grain. Mr. Hutchinson, Agricultural Bacteriologist, will among other subjects (a) take up the study of organism connected with fermentation on behalf of Excise Commissioners Bengal, Bihar and Orissa and Assam and (b) study of conditions under which saltpetre is formed in Bihar soils. Mr. Dobles, Imperial Agriculturist, will investigate (1) economics of cultivation by steam and motor engines, (2) the puddling of rice land by the double engine system of steam cultivation (3) the combination of irrigation and drainage in the growing of rice, (4) a study of inheritance of the more important characters of dairy cattle by crossing, (5) the building up of milk pedigree in cattle by selection. Mr. Gammie, Cotton Expert, will visit and advise on points regarding cotton and its cultivation whenever requested to do so by the Provincial Departments of Agriculture.

The Nizam Entertained by Sir Ali Imam.

SIMLA, August 26.

The Hon'ble Sir Ali Imam entertained the Nizam at dinner this evening. Amongst those present were Mr. Porter, Mrs. Hill, Sir Alexander and Lady Pinhey, Mr. and Mrs. Wood, the Thakur of Limbdi, Sir James and Lady Duboulay, Sir James and Lady Roberts, Kunwar and Kunwarain Sham Sher Singh, Mrs. Netherlands, Sir Brian Egerton, Nawab Faridoon Jung, Moulvi Ahmad Hussain, Mr. Karamat Hussain, Nawab J-hangir Jung, Major Osman Yarudaula, Moulvi Shiasuddin, Mr. Abdul Aziz, Mr. Nazir Beg, Dr. Shab Mir Khan and Mir Mahomed Khan.

Railway Earnings.

SIMLA, August 26.

The total approximate gross earnings of the State and guaranteed railways from 1st April to 14th August 1915 are less by Rs. 14,29,206 than the figures for the corresponding period 1914-15.

Plague Mortality.

SIMLA, August 27.

Mortality from plague is increasing every week. This week's figures show that death rates have doubled compared with last weeks return. The total for all India for the week ending 21st August stood at 1258 against 2052 cases. The Bombay Presidency alone accounts for 964 deaths against 1613 cases. Other provincial figures are:—Madras Presidency 48, Bihar 4, United Provinces 14, Punjab 4, Burma 34 Central Provinces 14, Mysore 66, Hyderabad State 106 and Central India 4.

The Life Assurance Companies Act.

A Government Resolution.

SIMLA, August 27.

The Government of India have issued a resolution on the working of the Life Assurance Companies Act in which they are gratified to observe a growing sense of responsibility and desire to attain a satisfactory standard of working that has characterised the smaller Indian Life Assurance Companies and express the hope that their efforts to put their business on sounder basis will be illustrated by an increase in its volume and by enhanced property when unfavourable conditions arising out of war have passed away.

CALCUTTA.

International Press Congress.

A Letter to S. N. Banerjee.

CALCUTTA, August 26.

Mr. Walter Williams, Director of the International Press Congress, has written the following letter to the Hon'ble Mr. Surendranath Banerjee from San Francisco dated July 16th:—

TELEGRAMS.

My dear Mr. Banerjee.—It was a source of regret to all that you could not attend the International Press Congress held in San Francisco on July 5th. The Congress was successful in personnel and in programme and I am confident you would have been interested in its proceedings as we would have profited by your address should you have been able to attend. A permanent organisation was formed. Mr. A.R. Ford, Secretary of the Dominion Press Gallery, Ottawa, Canada, is the Secretary, and I have been elected President. You were elected one of the Vice Presidents from India and I trust you will be able to accept. It was voted to hold the next meeting of the Congress at the invitation of the Government of New South Wales in Sydney in 1918.

Dr. Cook Refused to Climb Mount Everest.

CALCUTTA, August 27.

Dr. Frederick A. Cook, North Pole claimant and his party are not to be allowed to climb Mount Everest after all. After being held up in Calcutta for a month, the explorer on Thursday received through the Consul-General a negative reply to his request addressed to the Indian Government to be allowed to make the ascent. The message was very brief and gave no reasons beyond the fact that the Government was not willing to allow ascent to be made at the present time. In the event of a refusal to allow him to climb Mount Everest Dr. Cook asked as an alternative that he should be permitted to ascend Kinchenjunga on the ground that it was disputed which of the two mountains was the highest. But this was also refused him, the inference being that both Nepal and Sikkim are now closed to all travellers and will remain closed till the war is over and the Frontiers are quiet. Dr. Cook and his party are naturally keenly disappointed as the ascent of the Himalayas was the chief object of their tour. Nevertheless they are hopeful that the ascent of either Mount Everest or Kinchenjunga will be permitted them when war is over. There being no further object in remaining in India Dr. Cook and his party have booked their passages by the "Kumsang" which leaves Calcutta for Singapore on the 31st. According to the present plans Dr. Cook's intention is to visit Sumatra, Java and Borneo, these being neutral colonies, returning to America in time for the opening of the Congress Enquiry into the North Pole and Admiral Peary.

UNITED PROVINCES.

Pandit Narayan Dhar's Illness.

His Inability to Take Part in Hindu University Bill Regretted.

ALLAHABAD, August 26.

The Hon'ble Pandit Bishen Narayan Dhar continues to be ill at Almora and has consequently informed the Secretary to the Legislative Department that he will not be able to attend the next sessions of the Viceroy's Council at Simla. His illness and the consequent enforced absence from the Council meeting in which he would have been of great help to the Hon'ble Dr. Sunder Lal and Pandit Madan Mohan Malaviya in connection with the Hindu University Bill in which he took great interest are much regretted in these provinces.

MR. DATTA'S STERLING WORTH.

The "Leader's" Appreciation.

Invited to Join the Congress.

ALLAHABAD, August 26.

Commenting on Mr. K. L. Datta's retirement the "Leader", writes:—"Mr. Datta's retirement will be a great loss to the Department of which he is one of the ablest officers. Sir Guy Fleetwood Wilson held a particularly high opinion of his worth and entrusted him with the Prices enquiry which he carried out so very well. If Mr. Datta will follow the great example of Mr. R. C. Dutt and come into public life he will be rendering a no small national service. There is the greatest need in the Congress and other public bodies for men of the sterling worth of Mr. Datta."

The 'Abhyudaya' Case.

The "Leader's" Comment.

ALLAHABAD, August 26.

The "Leader" congratulates Sir James Meston on his wise action in withdrawing the demand on security from the Hon'ble Pandit Madan Mohan Malaviya as the Proprietor of the Abhyudaya Press and says:—

If the Government felt that it was useless to point out his mistake to the Editor it might have drawn Pandit Madan Mohan Malaviya's attention to the paragraph to which it objected and it might have felt content that the Hon. Pandit would readily do whatever was needful to set matters right. Instead it confronted him with that notice which rightly aroused keen feeling in the public mind. The Government's letter itself shows better than anything else that the action which should have been taken in the first instance was not what was taken then but what the Government has now done.

It further says:—He (Sir James Meston) has in this set an example which other Governors might well imitate without the smallest apprehension of their prestige suffering in the eyes of the public.

PUNJAB.

Amritsar Municipal Elections.

LAHORE, August 26.

In connection with the Amritsar Municipal elections considerable friction arose between the Hindu and Muslim candidates and it appeared that acrimonious contest was inevitable. At this juncture the Hindu candidates for nomination were face to face with over 4,000 objections to persons being on the electoral roll. The Deputy Commissioner Mr. C. M. King, I.C.S. sat through the long day but only disposed of 300 objections. Every one felt this procedure was absurd and the Hindu candi-

TELEGRAMS.

dates approached the Deputy Commissioner who is an exceedingly popular man with the suggestion that all the objections would be withdrawn by the parties interested if Mr. King would select from the Hindus ten men fitted in his opinion as Councillors. The Deputy Commissioner in good faith selected ten of whom two were not even among prospective candidates but Hindus loyally abode by their promise and it was understood those ten selected by Mr. King would be duly nominated and then subsequently the irregularity of the whole procedure became more and more manifest and many people and the Punjab Press pointed out that the Deputy Commissioner practically nominated the so-called Hindu elected Members of the Municipality. The proceedings have now been annulled and fresh notices are issued calling on the candidates to send in their applications between 25th and 30. August.

BURMA.

An I. C. S. Joins the Army.

SIMLA, August 26.
Mr. C. H. Davies, I. C. S., Burma, has joined the hon. Arty. Company at home for the war.

BOMBAY.

Education Amongst the Depressed Classes.

THE DIFFICULTIES OF GOVERNMENT.

A Press Communique.

BOMBAY, August 26.
The Press Note on the education of the depressed classes and backward tribes issued this morning says that this subject is far more complex than the question of the education amongst Mahomedans and for various reasons much less has been done. The Mahomedan community is a solid whole and contains large numbers of well-to-do, well educated and travelled gentlemen. It is therefore possessed of strong and united communal feeling and is able to advance its own causes independently and where Government aid is needed to make its wishes known. The Depressed, backward and criminal castes and tribes are on the other hand a vast congeries of very various types possessed of no solidarity of opinion and containing a merest sprinkling of well-to-do individuals. Everywhere they live in close connection with one another but these castes and tribes are often at variance. If therefore any person is led to criticise Government for its small expenditure on the education of these peoples let it be remembered that no Government ought to spend money without being reasonably certain that there will be an adequate result and that up to the present very few members of the depressed castes and practically none of the backward tribes have attained any degree of distinction in the general life of the Indian community. As to the reasons for these poor results it may be roughly stated that the depressed castes have brains but have neither character nor opportunity for progress. The backward tribes have opportunity but have not brain or character while the criminal tribes have none of these things. After reviewing the difficulties of educating these tribes owing to the customs prevailing amongst high class Hindus, the Notesays since 1858 progress has been made in the education of these castes by the following means:—

By Christian Missions, by non-Christian indigenous missions, by admission of untouchable boys into most village schools and by special schools, wherever the population of the depressed classes is sufficient. In 1881 there were only two private schools in the Bombay presidency but in 1911 there were 80 in one division alone with 25,554 students. In all Government schools children of this class are admitted free. The result achieved is not discouraging. The future of their education depends partly on the attitude of other Hindu castes and partly on the development of character and communal feeling among themselves. Government say in conclusion that the education of these classes is being pushed forward as fast as circumstances will admit. To borrow a phrase from the present war the ground won has to be consolidated before any further advance can be made. Shortage of teachers is still the main obstacle in the way of the education of these untouchables. The position of these castes and tribes in future depends partly on their own selves and partly on those more favoured Indian communities which by extending the hand of human comradeship or by hardening their hearts and averting their faces have it in their power to elevate or degrade them.

A Fire in Bombay.

BOMBAY, August 26.
A fire broke out in a cotton godown at Colaba early this morning. The Fire Brigade turned up promptly and succeeded in bringing flames under control but not before property worth twenty seven thousand rupees was damaged. Property was covered by insurance.

Biological Laboratory to Fergusson College.

Rs. 20,000 Given by the Holkar.

POONA, August 26.
During his recent visit to the Fergusson College His Highness Shrimant Tukojirao Holkar found that a permanent building for the biological laboratory and museum was a necessity in the scientific equipment of the college. He was approached with a request for a donation on that account. It is now announced that His Highness has given a donation of twenty thousand rupees to the Fergusson College towards its biological laboratory building fund.

The Work of Royal Automobile Association.

BOMBAY, August 27.
The "Times of India's" London correspondent says:— "The Royal Automobile Association in its annual report states that vast work was done by the Association in connection with the war. In taking candidates for the

TELEGRAMS.

Army to the recruiting centre and in facilitating the work of recruiting officers members have covered an aggregate of one million miles. Upwards of 120 motor ambulances have been presented to the Allies, 150 sent to various commands for staff officers. The Association formed a transport section to the headquarters central department of special constabulary. Two companies of 8th Battalion (Cyclists) of Essex Regiment were recruited from road patrols. Under the lead of the Secretary great amount of work has also been done in transporting the wounded from railway termini to hospitals."

Dadabhai Naoroji's Birthday.

A Great Meeting in Bombay Organised.

BOMBAY, August 27.
To celebrate Dadabhai Naoroji's ninety-first birthday on the 4th September a meeting will be held under the auspices of the Servant of India Society. Mr. D. E. Wacha will preside. Among the prominent speakers on the occasion will be Mrs. Sarojini Naidu, the Hon'ble Mr. Srinivasa Sastri and Mr. Jinnah. It is understood that Mr. Gandhi will also take part.

The Haj Pilgrims.

Another Public Meeting.

BOMBAY, August 27.
A Public meeting of Mahomedans will be held this afternoon to express disapproval at the action of Turner Morrison & Co., regarding compulsory return tickets for Haj pilgrims and request the India Government to interfere in the matter and afford relief.

Enemy Jesuit Fathers.

Replaced by the British Fathers.

BOMBAY, August 25.
Now that the Jesuit Fathers of enemy nationality in Bombay have been interned, Father Huil, Britisher and Editor of the "Catholic Examiner," has been nominated General Superintendent of the Jesuit Mission here. Father Godier becomes the New Principal of St. Xavier's College and Father Hoogwerf that of St. Mary's College. Both of them are of British nationality.

Two Thousand Rupees Deposit Demanded.

From the Owner of a Press.

BOMBAY, August 25.
The Chief Presidency Magistrate to-day ordered Mr. Gajanan Desai, proprietor of the "Durga" press and publisher of the Marathi periodical "Vinod" to deposit Rs. 1,000 as owner of the press and Rs. 1,000 as publisher of "Vinod". The charge against him was that he recently indulged in writing political articles whereas when the declaration was originally made he had stated that the "Vinod" would contain only comic tit-bits.

CENTRAL PROVINCES

C. P. Council.

Bills Introduced and Passed.

NAGPUR, August 26.
The Central Provinces Legislative Council re-assembled this morning at the Secretariat Library. Sir Benjamin Robertson presided. On the motion of Mr. Crump the slaughter of animals bill as amended by the Select Committee and considered by the Council was passed into law.

The Medical Registration Bill.

The Hon'ble Col. Dennys then moved for leave to introduce the Central Provinces Medical Registration Bill. Col. Dennys stated that the bill was expected to confer several privileges on the public and the profession including the protection of both classes against unqualified or irregularly qualified men. The Hon'ble Mr. Joshi thought that the present attempt could not but be a case of over-legislation. Hon'ble Rao Bahadur Mudholkar, Hon'ble Rao Bahadur Kelkar, Hon'ble Rai Bahadur Shukri, Hon'ble Mr. Dixit, Hon'ble Sir Bipin Bose, all thought that the bill was too premature and were for dropping it for the present. Col. Dennys replied and the motion was put to the Council. A division called for and taken resulted in 14 ayes and 11 noes. Hon'ble Raja Raghoeji Bhonsle was absent. Hon'ble Rajah Jawahir Singh and Nawab Salimullah voted with Government. Leave having been granted to the introduction of the Bill, Col. Dennys moved its reference to a select Committee consisting of Hon'ble Messrs. Joshi, Dixit, Rajah Jawahir Singh, Findlay, B. H. and Col. Dennys. The motion was carried and the Council adjourned "sine die."

Mr. Sastriar in Nagpur.

NAGPUR, August 26.
The Hon. Mr. Srinivasa Sastriar visited the Morris College yesterday and then attended the meeting of the Legislative Council. To-night he will address the Nagpur students on "Some ideas for young men."

BEHAR.

The Dread of Pleadors.

A Magistrate's Curious Orders.

BANKIPORE, August 26.
The other day the District Judge of Patna was moved for an enquiry into the complaint dismissed by the Sub-Divisional Magistrate, Dinapore. The Pleador for the complainant mentioned that the Sub-Divisional Magistrate had passed a curious order on the petition. It was as follows:—
"It may be noted for general information that complainants who bring Pleadors and Barristers from Bankipore to file their complaints will have them dismissed."

TELEGRAMS.

The learned Judge passed orders directing further enquiry to be made by another Magistrate and remarked that cases should be decided on their merits irrespective of person who appears for parties.

A Drinking Brawl Ends in a Death.

BANKIPORE, August 25.
A fatal drinking brawl occurred here on Monday night. Banshi Kahar and others were carolling themselves and singing ribald songs. Close to them was the house of an old Kahar named Chaman. A tenant of Chaman replied to a ribald song with a similar song. A quarrel soon ensued and Chaman tried to stop it and separate the parties. Banshi, it is alleged, fell upon Chaman and smashed his head with a pounding rod. The pounding rod was broken. Chaman's son was also injured. The Police arrested Banshi and one of his sons, the other flying away. Chaman succumbed to the injuries very soon in the hospital.

EAST BENGAL.

Scuffle Between Dacoits and Policemen.

A Thrilling Story.

CALCUTTA, August 26.
Latest local enquiry into the murder of Murari Mohan at Agarpara this morning elicited the following further particulars. Murari Mohan Mitra was a landowner at Agarpara and a Municipal Commissioner of Panchhaty Municipality. He lived in his residence in a lane off Barrackpore Grand Trunk Road leading to Panchhaty. About a month and a half ago a highway robbery was committed in a part of his house by a party of Bengalee young men, one of whom Benin Chandra Ganguli, ex-accused in the second Khulna Gang case and a political suspect was arrested near the scene of robbery with a six chamber revolver in his possession. He is now accused in the robbery case before the Sub-divisional officer of Barrackpore. Murari Babu's son Frobbas Chandra Mitra is an important witness in that case and Murari Mohan himself had been from time to time accommodating officers of the Bengal C. I. D. who were enquiring into a robbery case. Last night at about 10 Murari Babu was in bed with his little four year old daughter by his side when a Bengali young man wearing a coat and half pant knocked at the door of the "batakhana" room in which he was resting. His wife was also in the room. Murari Babu got out of the bed and opened the door to see who was knocking. As soon as he had come out the young man who was accompanied by another young man opened fire on the deceased who fell riddled with bullets some of which penetrated the wall of the room. The little girl who was in bed was shot through the palm, two of her fingers being blown away and the bullet causing injury to her left foot. The wife fled from the room in a panic, having presence of mind to close the door of the batakhana room leading to the inner apartments where Frobbas was sleeping. An alarm raised by the deceased's wife brought the neighbours to the spot who removed Murari Babu in an unconscious condition to Sagar Dutt Hospital at Kamargatty. But he expired on the way. Meanwhile the murderers ran away from the house and joined a party who were waiting for them on the Grand Trunk Road in a motor car. It is stated that there were altogether nine men, seven of whom sat in a motor car, while two rode on bicycles. They were proceeding slowly when they were met by a party of three constables of belgaria thana opposite Agarpara school. One of the two men on the byke wanted to clear cut, but was opposed by one of the constables whereupon he opened fire hitting the constable on the back. The bullet passed clean through the body without injuring the thoracic region. The constable fell whereupon another constable attacked the other man on the cycle with a lathi at the same time hitting hard at the head of the assailant of the first constable and inflicting serious injury. The men in the motor car then got down and opened a perfect fusillade of fire. The two constables fled, one receiving very slight injury from a bullet in the right hand. The injured young man was lifted and put into the motor car which drove away from the scene and disappeared. The party then attempted to recover the Cycle, but failed owing to the appearance of a superior force of the Police. The injured constable is lying in a precarious condition in the Sagar Dutt Hospital. Police enquiry is proceeding, but no arrests have yet been reported.

LATER:—The condition of the little girl of the late Muralidhar Mitra, victim of the outrage, is very serious. Her four fingers have been blown off but vigilant care is taken of the child. One of the policemen who was mortally wounded in attempting to arrest the culprit is not expected to live. The place of occurrence is being guarded by a Police coroner and the District Magistrate of the 24 Pargannas, District Superintendent of Police, and Mr. Jagart, Superintendent of the C. I. D. are on the spot making vigilant enquiry. Muralidhar Mitra, the deceased, was the principal witness in the Agarpara dacoity case and it is alleged that he had been constantly overshadowed by unknown persons and is reported to have received several anonymous letters.

MYSORE.

Cattle Census in Mysore.

BANGALORE, August 25.
The Mysore Government has issued instructions for holding the quinquennial Cattle Census during 1915-1916. They provided a sum of Rs. 6,000 for the purpose. The Revenue Commissioner of Mysore will fix the date not later than the end of January 1916 and intimates the same to the Government, besides giving due local intimation thereof. The time for enumeration must suit the villagers and market days and days of fairs and festivals being avoided. The Census is to take place in the Government and Iam villages.

ఆంధ్ర శాసనసభ సమావేశ కవులు.

పాత్రాధిపతి రాజాచారి కల్యాణాచార్యుల వాగ్దాతాను మొదలగు వారికి ముద్రాపాత్రాధిపతి గారు ఇట్లు వ్రాయుచున్నారు:-

ఇదిగో 6-7-16 తేదీన ఆంధ్రపత్రికలో కల వదిన వ్యాసానుసారముగా నింకను కొందఱాంధ్రులగు ను స్మృతకవుల వృత్తాంతముల నుండు జాంతుపరచెదను. నే నీ నడుమను కుద్ధత్రోలియ బంధుశృణున కేగితిని. ఆ శృణు యజమాని 4 సం॥లకు పూర్వము స్వర్గధామము. పురుషు లెవ్వరులేదు. ఆహోయిని యజమాని నవశత్రుల సహితము క్రమాంతర్యాధ్యాయు నభ్యసించిన మహానుభావుడు. వా రింట తాటాకుగ్రంథము అందునని నేను తలంపలేదు. కాని ప్రస్తావనరీత్యా శృణుయజమానురాలిని పుస్తకములేవైన మీ యింట కలవాడయిన ఏదోగొన్ని కలసి ఒక తాటాకులపెట్టెను నామందర నుంచెను. నా కవనములేని పుస్తకములను వదలి 16 పుస్తకములకు మాత్రము తీసికొంటిని. అందీ గ్రంథములు మాత్రము చేర్చుకొని యుండెను.

1. ప్రాతిపదికాధ్యక్షునివరమునకు పేదగల త్రిభాష్యరత్నం
2. భైరవాచార్యకృత ద్వక్రమదర్శనం
3. పదదర్శనం (అనర్థ వ్యాఖ్యానహితము)
4. పదదర్శనం (పాగల్ల మల్లయార్యకృత సమాససంధి వ్యవహార నకపర వ్యాఖ్యానములు)
5. వ్యాస, భరద్వాజ శత్రులు
6. వెలమకన్న నూరాధానికృత భరద్వాజశత్రు వ్యాఖ్య.

వై గ్రంథములన్నియు వేదశత్రుగ్రంథములే. శత్రు వేదానులను వ్రాయటకు ఈ చిన్న వ్యాసము చాలయగిన దానినివదలి ప్రస్తుతాంశమునందలి ఆంధ్రకవులను గురించి వ్రాసెదను. త్రిభాష్యరత్నకర్తపేద గ్రంథమునలేదు. కాని, వరదాది, ఆత్రేయ, మాహిషేయ ఋషులు ప్రాతిపదికాధ్యక్షులవై వ్రాసిన భాష్యములను క్రోడీకరించి యీ వ్యాఖ్యానము చేయ బడెనని యిందుగలదు. ద్వక్రమదర్శనకర్తయగు భైరవాచార్యుని గురించి కొద్దిపలనీయున్నది. అనర్థ వ్యాఖ్యానపుత్రాంతముకూడ గ్రంథమునందు దొరకలేదు. వ్యాస, భరద్వాజ శత్రులు ప్రసిద్ధి కెక్కినవైయున్నది. కాని, శ్లోకరూపియగు భరద్వాజశత్రుం జరివినవారికి, అది భరద్వాజుచే చేయబడి యుండునామని తోచును. ఇకను పదవచకమువై వ్యాఖ్యాన ముల చేసిన పాగల్ల మల్లయార్యునిగురించియు, భరద్వాజ శత్రు వ్యాఖ్యానమును వెలమకన్న నూరాధానియగు గురించి శాంత వ్రాసెదను. ఈమహానుభావు లిద్దరును శృణునామముల తో గ్రంథములను వ్రాసికొనుటచేతను ఆశృణునామములాంధ్ర శత్రులను ప్రస్తుతకాలమున వాడుకలో నుండుటచేతను తప్పక పేరాంధ్రులనియు నిపునగిప్పిన నిష్పన్నత వీరి గ్రంథము లునికి యుండి 2½ శాతీ యాంధ్రులలో యేవదిమందిగో వీరిపేరు తెలి పేయించుననియు తలంతును. ఇంత స్వల్పవ్యాప్తమై వీరిపేరుం డుటకు కారణమేమనగా దురగనామమైన వేదవిద్య నభ్యసించు వారైతమగుట. అందులో శత్రు నభ్యసించువారు మిక్కిలి తమగుట. శత్రు నభ్యసించినను, శత్రు వ్యాఖ్యానములం జరుపుట మరంత స్వల్పము కాన వీరి గ్రంథములు బహుశః ప్రచారము కాలదు. వీరి గ్రంథములం జరుపుటకు ఈ క్రింది విద్యులలో ప్రవేశముండవలయును.

౧. యజుర్వేదము పూర్తిగా క్రమాంతము.
౨. సాహిత్యము.
౩. శాత్రుము.
౪. పాణిని వ్యాకరణము.
౫. పూర్వ మీమాంస.
౬. శత్రు.

ఈ యారు విద్యుల నభ్యసించిన, మన మల్లయార్య నూరాధాని గ్రంథములం జరివి బాగుగ తార్పర్యము చేసి కొనంబును. అంతయొక ప్రస్తుతాంధ్రుల కెవరి కుండున? ఉండినను ఇంత చదివించు లాభమెది? కాన వీరి గ్రంథ ములు మూలపడి వెక్కువోలుల చెదవురుల పాలైనవి. నాకు దొరకిన రెండు ప్రతులును పరిశుభ్రముగానే యుండిం దులకు సుతనించుచున్నాను. ఈ వ్యాఖ్యానములలో పాగల్ల మల్లయార్యుడు ఆరవేనియోగిగాను, వెలమకన్న నూరా ధానిని తెలంగాణుడైకిరి గాను తలంతును. మల్లయార్యు డు పదవచకముచేసెగల (1) సమాససంధి (2) వ్యక్తిరత్న (3) నకపరము (4) పదపరాఖ్యము (5) వ్యక్త సమాఖ్యము

వానిలో మొదటి మూడింటికి మాత్రమే వ్యాఖ్యానమును వద దర్శనము చేతుతో చేసెనని యీ క్రింది శ్లోకములను తెలి యనగును.

శ్లో॥ సమాససంధి వ్యాఖ్యానం వ్యక్తేర్నవపరస్యచ క్రియతేమల్లయార్యేణ పదదర్శనసంధికిం
ఈ మల్లయార్యుడు యజ్ఞాదికృతులం చేసియుండె నని గ్రంథాంతమునందలి ఈ క్రింది శ్లోకములను గ్రంథాం త గద్యలను తెలియనగును.

శ్లో॥ వ్యాఖ్యానం రతితంత్రీ వేదికేర్నవపరస్యచ, బుధశాస్త్రిం బుధశాస్త్రిం మల్లయార్యయజ్ఞశా. ఇత్యాచార్య యజ్ఞకృతః పదదర్శనే... అధ్యాయః గ్రంథాదియందీ శ్లోకములు కలవు.

శ్లో॥ వందేందూరు మందారం | వందహారేందు మందరం | వేందబృందారకైర్వంద్యం | విష్ణు బృందఘ్నమిశజం ||౧|| వాణీక్రియావల్ల వినిర్మితాంగీ | వాణీకుభావర్తవిదంభితాచ | వాణీసరస్వీకృతకోకిలామే | వాణీయసామర్థ్యతేవయంత్రా||౨|| భరద్వాజ శత్రుభాష్యమును వ్రాసిన వెలమకన్న నూ రాధాని తననుగురించి గ్రంథాదియం నిలుల వ్రాసికొనెను. శ్లో॥ శ్రీమంతం గజవంధ్రవ్యవహరసా | వాగ్దేవతాంబోత్తమాం శ్రీరద్యావస్థపామృతంసుమనసా | భృత్యామహానగ్రహతో | శ్రీమాత్ వెలమకన్న నూ పురజః | నూరాధానిశ్రీహం శత్రుభాష్యయతస్త్వపశోకురం | వత్సేయధా శాంతుతే||౧|| గతేన ప్రదేవత్యాహం | సంజేహాం నిర్వృతమే | శత్రు మనుప్రవక్ష్యమి | వేదానాం మూలకారణం ||౨||

అంత్యమునం నిలుల కలదు ఇతి శ్రీ వెలిమకన్న నూరాధాని విరచితం భారద్వాజ శత్రుభాష్యం॥ ఈకపు లిరువురు శృణునామములతో వ్యవహ రించిన వారగుటచే 14, 15 శతాబ్దములతరువాత నుండినవారే యని తలంతును. వీరినిగురించి యంతకంటే హెచ్చుగా తెలి యనండులకు చింతింపవలసియున్నది. కాని ఆశృణునామములు కలవారలు నేడు విశేషముగా విశాఖపట్టణం, గోదావరి, కృష్ణామండలములం దుండుట చేతకు ఈమండలములలోని వారని తలంతును. నూరాధాని "వెలమకన్న నామపురజః" అని వ్రాసికొనుటచే గ్రామనామమే కొంతకాలమున కావంత ఘట శృణునామముగా మార్చికొనినని తేలుచున్నది. వేలిమి కన్న నూరాధానిచేతనే తెలియనాడు. భరద్వాజ శత్రుభాష్య ముయొక్క ప్రతి ఒరియంటలో లైబ్రరీయందు కలదు. పదవం చకవ్యాఖ్య పుగ్యము.

లా సందేహములు.

(చిత్తుల వెంకటరమణయ్య నాయకుగారు)

1. విలేజి ఆఫ్ 18 శేక్సులో యేమిచెప్పవచ్చునదంటే కంట్రాబుమిద బాకిగావున్న పయకమునకుగాని, చరాస్త్రీకి గాని అట్టి ఆస్తియొక్క విలువకుగాని తేటకు దావాలు గ్రామమునకు కొద్దివారు వట్టి విచారించవచ్చునని చెప్ప వున్నది. అయితే (ఏ) అనువాదదిన ఆరు (బి) అను ఆమెకు సంవత్సర మొక్కంటికి 7 తూముల ధాన్యముగాని లేక దాని ఖరీదు రూ. 14-0-0 లు గాని యిచ్చేలాగున (ఏ) అను ఆమెకు (బి) అను ఆమెపేర స్త్రాపు ఖరారునామా వ్రాసియిచ్చి యున్నాడు. సదరు ఖరారునామా అనుసరించి వక్రవంక త్వరం తాలాకు భరణం మొత్తము రూ. 14-0-0 లు రాబట్టు కొనుటకు (ఏ) పయక (బి) అను ఆమె గ్రామమునకు కొద్దివారు దావా తెచ్చింది. సదరు ఖరారునామట్టి గ్రామకొద్ది వారు 18 శేక్సు నకుసరించి దావానువట్టి విచారించవచ్చునా, కూడదా? అను సందేహము గలుగుచున్నది. అయితే గ్రామ మునకు పట్టకగిన వ్యాఖ్యలు అన్నిన్నీ డిస్ట్రిక్టుమునకు కొద్దివారికి స్మార్ట్ కాజుసయిదు అని ఇం. లా. రి 18 మద్రాసు 145 వేజిలో చెప్పబడియున్నది. ఖరారుమీద తేటచే భరణం దావాలు డిస్ట్రిక్టు మునకుకొద్దివారికి స్మార్ట్ కాజు సయిదు గావాలు అని ఇం. లా. రి 11 మద్రాసు 184 వేజిలో నున్న, (1914) నుగరం 1 లా వీక్లి రిపోర్టు 19వ వేజిలో నున్న 2 లా వీక్లి రిపోర్టు 178 వేజిలోనున్న మద్రాసు ప్రాకొద్దివారు తీర్మానించి యున్నాడు. కాన ఖరారునామా మీద రాబట్టే భరణం ఆరున్న వాకి రాబట్టు దావాలు గ్రామమునకుకొద్దివారు 18 శేక్సు ప్రకారము విచారించ వచ్చునా కూడదా?

2. విలేజి ఆఫ్ 18 శేక్సులో 5 వ క్లాసులో యేమిచెప్ప వచ్చునదంటే మయిర్లదల్లు, లేక వారిదల్లు యితరులమీద తేట

దావాలు గ్రామమునకు కొద్దివారు పట్టకావదని చెప్పబడి యున్నది. యట్టి దావాలు అనగా (ఏ) అనే వానికొద్దివారు ప్రాకొద్దివట్టివదేదని. వాడు గతింజివాడు. వానికొద్దివారు (బి) మయిర్ల కుమారునికి గాడ్లియక్రింద తల్లి (సి) అను ఆమె గ్రామమునకు కొద్దివారు దావా చేస్తూవున్నది. పత్తి వాదని పయకం అడిగితే యిస్తానని వచ్చుకున్నట్లు సాక్ష్యం వున్నది. యట్టి దావాలుకు 5 క్లాసు కూడదని అన్వయమా లేక ఆర్ అనువాడు 16 సంవత్సరముల కడున్నుగలవాడు. జి అనువానికి ఆన్వ యిచ్చినాడు. సదరు అప్పురాబట్టుకొనుటకు ఆర్ అనువాడు జి మీద దావా చేయూడదని ఆర్ అను, 5 క్లాసు అక్కుం అచ్చుం మయిర్ల పార్తిగాయుంటే కూడ దని ఆర్ అను, లేక మైర్లకు గాడ్లియక్రింద తేచ్చిన దావా లుకుకూడా కూడదనే ఆర్ అను? యిది విఫలంచేయవలయును.

3. విలేజి ఆఫ్ 18 శేక్సులో ప్రతివాదియందున్నట్టి గ్రామమునకుకొద్దివారు నే దావా తేటవీసట్టు చెప్పవచ్చును. విశాఖపట్టణం గవర్నర్ ఏజన్సీకొద్ది ప్రిడరుగారగు మెస్టర్ పూడి వెద్ది బుచ్చన్న పంతులువారు చేసినట్లు గ్రామమునకు కొద్ది ఆఫ్ 15 శేక్సు నమీద కాబడిన కామంట్రిలో కంట్రాబు జరిగిన స్థలములోనయినా లేక అట్టి కంట్రాబు నెరవేర్చబడ వలసిస్థలములోనయినా వ్యాఖ్యను తేరవచ్చునని ఇం. లా. రి 1 మద్రాసు వాల్టం 375 వేజిలో చెప్పియున్నారనిన్ని, ఒక స్థలములో ప్రాకొద్దివారు అయిదు సాముల మరయొక స్థలములో చెల్లించుటకు నిర్ణయ మయియున్నపుడు, ఆ నిర్ణయ మయిన స్థలముల కొద్దివారు దావా తేరవచ్చునని దెంగా ల్లారిపోర్టు 18 వాల్టం 451 వేజిలో తీర్మానించినట్లు వ్రాసి యున్నారు. ఈ తీర్పులనుబట్టి, పయి శేక్సునుబట్టి చూచేయడం వాది ప్రతివాదిమీద మూడువోట్లు దావా తేరవీ సట్లు కనుబడుచున్నది. అది యేలాగంటే, 1. వాది కాపురం వున్న ప్రాకొద్దివట్టివోటున. 2. ప్రతివాది కాపురంవుండే వోటున. 3. ప్రాకొద్దివోటునయింకం యిస్తాన్న వోటున వ్యాఖ్య కారణం గలుగుచున్నది. గ్రామకొద్దివారు యీ ప్రకారం దావాలు పట్టకవచ్చునా కూడదా?

4. విలేజి ఆఫ్ 48 శేక్సులో యేమి చెప్పవచ్చునదంటే డిక్రీచేసిన గ్రామకొద్దివారుగాని అయిదు నెరవేర్చుటకుగాని అది చరవట్టికి పంపబడుచున్నదో ఆ గ్రామకొద్దివారుగాని అడిక్రీ అయిదు నెరవేర్చవలయును అని చెప్పవచ్చును. దీని బట్టి చూచేయడం నేరుగా డిక్రీచేసిన గ్రామకొద్దివారే అయి యి నిమిత్తము మరయొక గ్రామకొద్దివారు పంపించవచ్చునని ఆర్ కునుచున్నది. 66 శేక్సులో యేమిచెప్ప వచ్చునదంటే డిక్రీని అనుబదిమిత్తం డిస్ట్రిక్టుమునకుకొద్దివారు పంపవచ్చును. ఆచర యే గ్రామంలో ప్రతివాదికి చరాస్త్రీయున్నట్లు తెలియవచ్చి యున్నదో అట్టి యేదయినా యితరగ్రామం తాలాకుకొద్దివారు అయిదు నెరవేర్చునని తేలు దానిని పంపించవచ్చును. అని యున్న. దీనిబట్టి చూచేయడం, అయిదునెరవేర్చ గ్రామ కొద్దివారు పంపించేయడం డిస్ట్రిక్టు మునకుకొద్దివారుగానే పోవలసినట్లు కనుబడుచున్నది. ఈ రెండు వేర్వేలు కలిపి చదువగా డిక్రీని, డిక్రీచేసిన గ్రామకొద్దివారే నేరుగా ప్రతి వాది కాపురమువున్న గ్రామకొద్దివారుగాని, లేక చరాస్త్రీ యున్న గ్రామకొద్దివారుగాని పంపవచ్చునా? ఏజిల్లాలోవుండినా పంపవచ్చునా? లేక గ్రామకొద్దివారు డిక్రీఅయిదు యితరగ్రామ మునకుకొద్దివారు జరుగవలయునంటే డిస్ట్రిక్టు మునకుకొద్ది వారుగానే విధిగా పంపించి తీరవలయునా, యిది వింతా ముఖ్యమయిన సంగతి గనుక విఫలంచేయవలయును.

5. విలేజి ఆఫ్ 50 శేక్సులో యేమిచెప్పవచ్చునదంటే, డిక్రీతకారం చెల్లించదగ్గ యావత్తుపయకము గ్రామమునకు సుత్తుచుండున డిక్రీపొందినవాని వద్దనయినను, వాని ఏకంటు వద్దనైతను చెల్లించునని చెప్పియున్నది. అదే శేక్సులో 3 వ పారాలో డిస్ట్రిక్టు మునకు కొద్దివారు నయినను పయకం చెల్లించబడి లేక రికార్డు చేయబడియుండినాగాని వానిని ఒక్క కొనుగూడరు. అని చెప్పియున్నదిగాని గ్రామమునకుకొద్ది కట్టుకొని చెప్పియుండలేదు. ఒక డిక్రీ వాయిదాముగా అయినది. నాయదావాడు ప్రతివాది మునకుకొద్దికి తెచ్చి వాడు. ఆకోడ డిక్రీపొందినవాడుగాని వాని యేనంటుగాన చరాస్త్రీతో వేగ్రామంలోని మెచ్చికో కోయి యున్నాడు. అప్పుడు ప్రతివాదిని పయకంయెట్టివాని పోయ్యమని చెప్ప వచ్చునా? లేక పయకంకట్టుకొని రిజీయర్చిపొమ్మని చెప్ప వచ్చునా. కట్టుకున్న పయకం వాదిచేప్పే వచ్చు యెచ్చుల యించవలయును, యీసంగతి యేమిన్ని శేక్సులో విఫలము గా చెప్పియుండలేదు.

1918న శుభవర్షరమున బెంగళీ నాగపూరు రయిల్వే
ఏజంటుగారికి ఉద్యోగస్తులు పెట్టుకొన్న అర్జీ విషయమై అధి
కారులు ప్రత్యేకమొకరుభయేర్పరచిరి. భోజనసామగ్రిల
కెలలు అధికమైనందులకు ఉద్యోగస్తులకు నిందితజైల్దార్లు
జీతము లధికముజేయవలసిన పరిమేయముగలదా అని యీ సభ
వారు విచారించుదు.

ఆంధ్రదేశము - దీనజన శరణ్యము.

(సత్యవతి మామంతరాపుగాథ)

నిజమగు పారమార్థికచింత గలదని యేగానియనుటాని
కారాగానియనుటాని అసాధ్యమన, వికలాంగులను, దీన
జనులను పోషించుటలేదు. ఎప్పుడోయన్నతిని గనన కలగ
కారపరాధులను కలిమిచేయుట మామరూపానినను,
తిరిగియిచ్చుటే స్వార్థత్వగులగు నొకచందరివలనను,
సమాజదయారత్వపు చేరణచే జక్కబడుచున్నది. అందు
లకు నిదర్శనముగా ప్రస్తుత మీదిగున నుదాహరింపబడిన సత్య
ప్రియవతి యాచార్య మెంతయు గొనియాడదగియున్నది.
పసిలేనముననే మాతాపితృవియోగులయి, నావారని చేరదీయు
వారులేక నాయూర నాయంట నాయంట బొట్టబోసికొని
పేయముగా జీవములగుడుపు బాలబాలికల రక్షణముకొఱు
అనాధబంధు లగు శ్రీశ్రీపీఠికాపుర సుస్థాపాధీశ్వరులచే కాకి
నాడలో స్థాపించబడిన అనాధశరణాలయపుప్రాశస్త్య మెంతని
కొనియాడదగు. ఈశరణాలయం దనాధబాలబాలిక లేలాప
ములులేక మహారాజావిద్వలవలె నీతివిద్యల గరచుచు వెరుగు
చున్నారన దీని యుపయోగ మెట్టిదయో యె రం గ నగుచు
యూవజీవము ప్రాణాధిభుడై తోకయాత్రను ముగించుటకు
కర్తవ్యుడు భర్త యాలైన శ్రీబ్రాహ్మణ బాలికల యార్థ భ్యా
నము లాలించి చేరదీసి యాశ్రయమిచ్చి విద్యాబుద్ధులతోపాటు
జీవనోపాధికి సామాన్యపు బుద్ధిశ్రమలనేని నేరిపి వలయునెడ
వారి బ్రతు కగతియు గాకుండ ననుకూల భర్తాస్వేషణమున
కనుజవది, గలింపిన యానందమును గరతలామలకముగా
చేయుచున్న విధంతూ శరణాలయోపయోగ నువి వర్ణనీయము
గానా! నుతియు దుస్సాంగత్యముచే చెడువడవడిక లలవడ
సహజ శ్రీధర్మములను నైతము వీడి యావనమదోదేకమున
కులటలై కొండోకాలమునకు బుద్ధి గలిగియు స్వబంధు జనం
బులచే నైత మనాదగణము గాంచెను పడకుల నాదరించి
సద్బృధనలను జేయు పతితమునవీడిన రక్షణశాల! మనదేశ
మున కమూల్యాంకరణము గానా! శ్రీరావుబహదూర్ కం
దుకూరి వీరేశలింగము పంతులవారి కస్తావిత్ర ద్రవ్యముచే రాజ్యా
పాండ్లపురవరంబున వెలకొనిపబడిన విధంతూ శరణాలయము
ను పతితయునవీడిన రక్షణశాలయు ను ప్రసిద్ధములు. తానెట
నుండునది? తనయెదుట నేనుండి? తానెట కష్టగవలసింది తె
లిసికొనలేక మరెదుర దయాపరుండగు భగవంతునియొక్క సృష్టి
వైచిత్ర్యముల నెరుగ నేరని పరితాపముతోనుండియు కనులేలేవ
న్న కలియుగమే లేదన్నట్లు అట్టివారికి కలియుగమేలేవన్న ను
తుద్విశ్వాసల కొరకు లేక ఊరటజెందు నిగ్గుగుల్లలగు గ్రడ్డి
వారికి జేయుతనోపాధిపణమార్గముల నేరుపుచున్న మందసా
లాని యంధరత్వదీ సభ యప్రతిమానోపయోగమైన దనుట
కట్టి సంకేతముండునా? ఇట్టి శరణాలయములతోబాటు విచిత్ర
ముగా కార్మికవిద్యల, నొసగనన్న కీర్తిశేఖరులగు మల్లాది సత్య
లింగం నాయకర్ గారి యేడు లక్షలరూపాయల మహాదాన
ము ఆంధ్రదేశమున కత్యంతోపయోగకారియే యగును. ఏనా
టి కానాడు ఏపూటాపూట భుక్తిసోగి సోమరులను చేసె
డు సత్యముల కన్నను, అన్న ప్రదానముల కన్నను కాశ్యతా
నందము నొన గడు వై సత్యప్రియవతియు లలి అవరణీయములు
మరియు పుకంసాపాత్రములు కనుక నింక నెన్నియో యిట్టి
పుత్రిస్థాపనములు బయలుదేరి దేశమున దీనజనులు లేకుండచేయ
వలయును. మరియు బుద్ధులీర్థ తేతోర్థవాదులయందు కాళ్లు
లేక చేతులులేక, కష్టవ్యాధులతోడను జరాభారము చేరిన
పిడితులగు పాత విధుల జీవితమున కూత నొసగ ఆంధ్రలోకము
న గల మహారాజులు రాజులు, జమీందారులు భూస్వాములు
వర్తకులు ఉద్యోగియులు మున్నగు మహాజనులందరను, పా
ర్థికులు వై నుడువబడిన శరణాలయముల చరిత్రములను దేశ
మందంతటను వెల్లడిచేసి దీనజనులందరను విరివిగాజేర్చి శర
ణాలయములకు పోత్యానా సాహాయ్యము లొసగ మహాజను
లును పోగ్గిరులు.

ఆంధ్ర స్వీకారము.

పింగళి నూరవార్యకృతమగు శ్రీ ప్రభావతీద్రవ్యము
యును శ్రీయుత శిరోభూషణము వెంకటరంగాచార్యుల గారి
చే వచనమున వ్రాయబడిన గ్రంథము మా కార్యస్థానమున
జేరినది.

శ్రీయుత మున్నంగి లక్ష్మీనరసింహ శర్మ గారచే పుబ్బ
ద్వాంధ్రలోక గ్రంథమాలా ద్వితీయపురోధముగ రచింపబడిన
శ్రీతైలయాత్రమును నవలాగ్రంథము మా కార్యస్థానమునకు
వచ్చినది.

వర్తకాభివృద్ధికి నూతనమార్గము

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులును,
మీరచే తయారుచేయబడిన నవీన రకపు సామాను
లును, నిర్మింపబడిన నూతన యంత్రములును,
ఆంధ్రలోకమున కరింగింపవలె నన్నను, ఆంధ్ర
గృహములందు వాడుక లోనికిం దేవలనన్నను,
మీరుచేయు ప్రయత్నముల దోడ్పడుటకు ఆంధ్ర
పత్రిక సర్వసిద్ధముగా నున్నది.

ప్రకటన వ్యయము.

ఒక్క రోజునకు ఘాత్రమే.

ఇంగ్లీషుబాడి టైపుతో అచ్చుచేయించిన
విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పంక్తికి
రూ 0-3-0 చొప్పునను, బ్లాకులు వగైరాలకు అం
గుళము 1కి రూ 1-0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

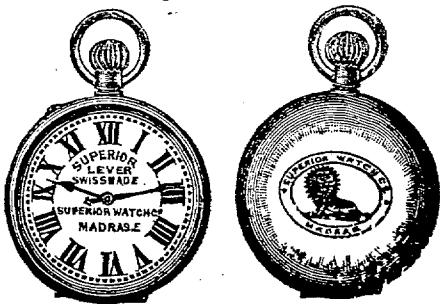

STEARNS' HEADACHE CURE
DIRECTIONS:—Place the thumb on the forehead, and press down firmly. Repeat several times. This will give relief.

No Matter
WHEN, WHERE, WHY,
the headache,
STEARNS' HEADACHE CURE
can be obtained
and will give
relief.
Sold for over 25 years
by Chemists in
FIFTY COUNTRIES.
12 doses for 12 annas
Be sure to get STEARNS

సుపీరియరు లీవరు జ్యూవెల్లు (రిజిస్టరు) వాచ్

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కనిగొలుసుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్తేజి 0-4-0.

ముందు

వెనుక

యారమర్ఫమాన్ మెంటు. ఇప్పటిది గిల్లమాన్ మెంటు. ఇటుల దానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును.
దీనికి దానిని నుంచుచూచినయెడ భేదములు తెలియును. ఇందు మాకంపెనిపేరు ఎర్రనిసిరాతో రైలుమీద నుండును.
(సింహము) గులుకుతో మాపేరు గడియారము వెనుకమాత్రా చెక్కబడియుండును. ఇదియే మాకు రిజిస్టరు
ప్రేమమాకు. దీని పనివానితన మపూర్వము చక్రవార్తముల కెంపు లమర్చియుండును. డబ్బుప్రాప్త అను గ్లాసు
దూముండును. దీనిచే గడియారమున దుమ్ము మొదలై నది చేరవు. వేయే! ఒకటి తెప్పించిమాడుడు. ఈగడియారము
నుంచువెట్టెమీద మాకంపెనిపేరు గడియారముపేరు గిల్ల అక్షరములతో నుండును. వెట్టెమీద లోతట్టున గ్యారంటీ
పుత్రముండును. చక్కనిగొలుసుతో వెల రు. 3-0-0 పోస్తేజి 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

5 సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కనిగొలుసుతో వెల 3 రూపాయలు. పోస్తేజి 4 అణాలు.

ఇది మాకొకై సిద్ధపలుపబడినది గాన వెనకదండదు. వీరసాదలును గొనుట
రనియే తక్కువవెల నుంచిలిమి. వెలస్వల్పమైనను ఫలమధికమని యనుభవమున తెలి
యును. దీనికి వెనుకమాత్రా మాప్రేమమాకు చెక్కబడియుండును. ఇది మాసాంత
గడియారములకు తప్ప దేనికినండదు. కాన మాగడియారములను గొనువారు మార్కును
జూచి తీయవలెను. ఇది దృఢతరమైన సామానులచే జేయబడి, డబ్బుప్రాప్త అను గ్లాసు
దూము కలిగియుండుటచే, చాలకాలము నొకవక తృప్తికరముగ పనిచేయును. పరుగెత్తి
నను, జారిపడినను, గుఱ్ఱపుస్సారితేసినను కొన్ని గడియారములవలె అగదు. సుయైనకాల
మాను చూపుచుండును. మే మారకనర్థించుటచే ఫలమేమి? ఒకగడియారమును దీని
పరిశీలించిన సత్యాసత్యములు తెలియును. గడియారము వెట్టెవై (ఇండియన్ మెయిల్)
అను పేరుండును. వెట్టెలోపల గ్యారంటీపుత్ర మలికించియుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసుదూముగలది) గొలుసుతో 3-0-0
ఈగడియారములను మావద్దదొరకును.
ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0
రంగూన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0
మాచిరు నామా:—సుపీరియరు వాచి కంపెని, పోస్టుబాక్ నెం 167, మదరాస్.

